

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČENJEVA ULICA 8. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L, za tuzemstvo 10 L.

BEKLUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in tuzemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Zopet bombe na Malto

Vsi sovražni napadi pri Tobruku odbiti — Učinkovite letalske akcije — Sovražni letalski napad na Bengazi

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 15. oktobra naslednje vojno poročilo št. 509:

Včeraj je sovražnik izvršil nove napade, ki so bili vsi zavrnjeni, proti delu naših postojank na bojišču pri Tobruku. Zajetih je bilo nekaj ujetnikov.

Mehanizirana sredstva sovražnika so bila razdejana. Mesto Bengazi je doživelo dva zaporedna letalska napada z rušilnimi in zažigalnimi bombami, ki so poškodovale zlasti arabski okraj. Žrtev je 23 mrtvih in ranjenih, po večini med libijskim prebivalstvom.

Nadaljnje vesti o akcijah pri Amba Ghiorghio (v odseku pri Gondariju), ki je bila omenjena v poročilu dne 9. oktobra, potrjujejo velike sovražne izgube: nad 250 mrtvih je ostalo na bojišču.

Angleška letala so brez učinka napadla

naše postojanke posadke pri Ualagu. Svoji so bombniki letalstva napadli pomorsko oporišče v La Valetti (Malta). Vsi cilji so bili uspešno zadeti. Vsa letala so se vrnila.

Z operacijskega področja, 16. okt. s. V predzadnji noči so skupine letalskih sil napadle angleško pomorsko oporišče La Valletto na Malto. Cela vrsta srednjih in težkih bomb je tresčila v območje bazenov in med ladje v luki. Posledno hudo razdejanje je bilo povzročeno v pristaniških predelih Dockyard Grec in French Grec. Protiletalsko topništvo in žarometi so bili intenzivno v akciji proti napadalcu, toda pilotom se je posrečilo izvesti napad z veliko previdnostjo, tako da so bombe zadele svoje cilje. Nastali so veliki požari. Sij teh požarov je bilo opaziti celo z južnih obal Sicilije. Vsa letala so se proti jutru vrnila na svoja oporišča.

Podrobnosti o potopitvi angleške bojne ladje in križarke v Sredozemlju

Rodos, 16. okt. s. V 499. vojnem poročilu je bilo objavljeno, da so italijanska torpedna letala v ponedeljek z velikim uspehom napadla angleško vojno brodogradilnico na vzhodnem Sredozemskem morju. Pri tem napadu je sodelovalo več starih, preizkušenih letalcev, ki so se udeležili že cele vrste takih podvigov.

V ponedeljek zjutraj so izvidniška letala z rodnih oporišč opazila angleško vojno brodogradilnico severno-zapadno od Aleksandrije. Proti podnevu so torpedna letala prešla nalog, da jih napadejo. Takoj so krenila na pot tri letala, ki so dejansko kmalu izle dila sovražno formacijo, sestavljeno iz dveh bojnih ladij, nekaj 10.000 tonskih križark in več rušilcev. Na čelu formacije sta bili dve križarki, ki sta jima sledili obe vojni ladji. Nazadnje je bilo v vrsti več križark in rušilcev, ki so bili razvrščeni v polkrogi okrog formacije. Letala so skupino vojnih ladij napadla tako, da jim je solnce sijalo v hrbet. Na ta način jih sovražnik ni tako kmalu opazil. Približala so se ladjam na 600 m in manj. Tedaj so jih

s sovražnih ladij obsuli s silnim ognjem. Letala pa so sprožila svoja torpeda proti sredi in koncu formacije. Peta ladja v skupini, neka velika vojna ladja, o kateri so znamenja na njej kazala, da je bil na njej poimenovan admiral, je bila zadeta v sredo. Takoj se je dvignil z nje velik stebel vode in dima. Dim je dočela obdala ladja, tako, da nadaljnje opazovanje ni bilo mogoče.

Drugi torpedi je zadel v sredo zadnjo križarko v skupini. Tudi z nje se je dvignil mogočen stebel dima, ki se je kmalu poleg okrog ladje. Vendar pa je bilo še opaziti, kako se je močno nagnila na stran. Kljub intenzivnemu zapornemu ognju sovražnega protiletalskega topništva je bilo eno samo letalo poškodovano, toda pilotu se je posrečilo vrniti se na oporišče.

Do spopada je prišlo v precejšnji daljavi od letalskih oporišč. Sovražno brodogradilništvo nekaj loncev, ki pa so prekasno interverirali. Ves napad se je dovršil v manj kakor petih urah.

Novo povečanje napetosti na Daljnem vzhodu

Japonska kaže vedno večjo odločnost proti izzivanju Zedinjenih držav

Tokio, 16. okt. u. Odkar je ministrski predsednik Konoje 28. avgusta poslal Rooseveltu svoje znano pismo in dal ameriško-japonskim pogajanjem na ta način poseben značaj, je kampanja tiska na Pacifiku pomenjala. Vendar je bil to mir pred viharjem. Že japonsko-francoski sporazum o skupni obrambi Francoske Indokine je pokazal, da ni več nobenega sredstva, s katerim bi bilo mogoče doseči sporazum na Them oceanu. Šest tednov sta ameriška in japonska vlada molčali, tako da nihče ni izvedel, za kaj je pri njunih pogajanjih šlo. Vedelo se je le, da se je japonski poslanik Nomura v Washingtonu pogajal s Hullom, ameriški poslanik v Tokiu Grew z japonskim zunanjim ministrom. Japonski tisk je predvidno molčal. Nekaj ameriških listov pa je vedno znova pokazalo zobe, tako zlasti ob priliki obletnice trojnega pakta, ko je vlada v Tokiu še enkrat poudarila veliki pomen svojih odnosov z Italijo in Nemčijo.

Odtlej se je pojavilo v odnošjih na Pacifiku nekaj povsem novih momentov.

1. Prišlo je do konference v Manilli pričetkom meseca oktobra, na kateri so sodelovali visoki komisar na Filipinih Saire, filipinski predsednik Queson, poveljnik ameriških čet na Filipinih Mac Arthur, poveljnik angleških oboroženih sil na Daljnem vzhodu letalski maršal Brooke Pophan, ameriški vojaški svetovalec v Cungkingu general Magruder in nekaj strokovnjakov. Na tej konferenci so razpravljali o angleških in ameriških pomoči Cungkingu, pa tudi o strateških problemih, ki se tičejo bodočih operacij na Pacifiku.

2. Ameriška vlada je poslala v Cungkink posebno vojaško misijo pod poveljstvom generala Magrudera, ki je imela nalogo dopolniti ameriško letalsko misijo pod vodstvom Claggetta. General Magruder je prevzel odgovornost za nadaljnji uspešni čungkinški odpor proti Japoncem.

3. Na Daljnem vzhodu se je pojavil Duff Cooper, ki je prevzel vodstvo tako zване protijaponske propagandne fronte ABCD (Amerike, Britanije, Kitajske in Nizozemske Indije), ki je razvil posebno intenzivno delovanje v Sanghaju in je učinke njegovega dela opaziti tudi v Tajju.

4. So Zedinjene države ojačile pošiljanje vojnih potrebščin preko Vladivostoka v Rusijo. Pravkar nameravajo poslati v enem sto bombnikov mimo Japonske v Sibirijo.

5. V Hongkongu se je sestala ameriško-angleško-kitajska valutna komisija. Njeno delo je pokazalo, da je Cangkajšek le še lutka v ameriških rokah. Politiko Cungkinka volijo zaupniki Bele hiše. Ti zaupniki so Lattimore za politična vprašanja, general Claggette za letalska vprašanja, Mac Gruder za vojaške probleme, Baker za promet, Manyer za javna dela, Arnstein za ceste, Yung za finančne zadeve, Tok za zbirna vprašanja.

Vsi ti pojavi in dogodki kažejo, da je Amerika pričela izvajati spet in še večjo silo agresivno politiko napram Japoncem in da pripade zaradi tega njej vsa odgovornost za nadaljnji razvoj položaja. Japonski listi so se te dni spet oglašili v tej stvari, približali ameriško krivdo in naglasili, da bo znala Japonska uspešno braniti.

Konference predsednika vlade

Tokio, 16. okt. s. Agencija Domej poroča, da je imel ministrski predsednik Konoje po avdienci pri vladarju večeraj daljšo konferenco z grofom Koitijem, tajnikom vladarjevega privatnega pečata in generalom Suzukijem, načelnikom vladnega odbora za vobče vojaške zadeve. Kakor zatrjujejo poučeni krogi, so se ti razgovori nanašali na najresnejša aktualna vprašanja. Pred avdijenco je imel ministrski predsednik daljši razgovor tudi z notranjim ministrom.

Med tem je parlamentarni odbor za zunanje zadeve razpravljal o zunanji politiki vlade in sprejel posebno resolucijo. Člani odbora so bili po seji pri ministrskem predsedniku in so resolucijo predložili. Odbor je odobril doseženo zunanjo politiko vlade, pozval pa je vlado, naj zavzame odločno stališče napram Zedinjenim državam. Pri ministrskem predsedniku so bili tudi nekateri prvaki tohokajske stranke. Nazadnje se je Konoje sestal z zunanjim ministrom in z vojnim ministrom generalom Tojodo, s katerima je prav tako govoril o japonskih odnošjih do Zedinjenih držav.

Japonsko opozorilo

Tokio, 16. okt. s. Kakor poroča »Okumin Simbun« je zunanji minister Tojoda opozoril vladi Zedinjenih držav in Sovjetske zveze, da je japonska vlada mnenja, da je prevoz ameriških vojnih potrebščin preko Condarona in skozi ožino Čošimo nedopusten. Obe točki spadata v območje japonskih vod. Japonska vlada, ki je podpisala trojni pakt, ne more ostati indiferentna glede na tako postopanje tudi zaradi tega, ker bi se lahko ameriške dobave uporabile proti Japoncem.

Rekvizicija spomenikov v Franciji

Vichy, 16. okt. s. Francoski službeni list je objavil dekret, po katerem bodo odstranjeni z javnih mest vsi spomeniki, ki nimajo posebne zgodovinskega pomena. Predvsem bodo odstranili spomenike iz železa in bronu, kotlikor ne predstavljajo velike umetniške vrednosti. Te spomenike bodo odstranili iz vseh javnih uradov, javnih postojanj, trgov in parkov. Posebno komisija bodo presodile umetniško vrednost posameznih spomenikov.

Glavni pritisk na Moskvo

Po zmagi pri Vjazmi in Brjansku je nemško vrhovno poveljstvo usmerilo glavni pritisk na Moskvo, ki se pripravlja na zadnjo obrambo — Število ujetnikov še vedno narašča

Iz Hitlerjevega glavnega štaba, 15. okt. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Kakor je bilo že javljeno s posebnim poročilom, so na področju pri Vjazmi obkoljene številne sovražne sile sedaj končno uničene.

Tudi v kotlu pri Brjansku se nadaljuje razkroj sovražnika nezadržno. Število ujetnikov v tej ogromni dvojni bitki je naraslo nad 500.000 in še vedno stalno narašča.

Celotno število sovjetsko-ruskih ujetnikov je od pričetka vojne na vzhodu že sedaj mnogo preseglo višino 3 milijonov.

Bojna letala so napadla v noči na 15. oktobra vojaško važne naprave v Moskvi. V vojaško-gospodarskih napravah je nastalo več požarov.

Pred Gibraltarjem je potopila neka podmornica angleški rušilec.

Angleška letala so priletela v poslednji noči v manjšem številu nad zapadno in južno Nemčijo, kjer so z rušilnimi in zažigalnimi bombami povzročila v raznih krajih manjšo škodo. Šest angleških letal je bilo sestreljenih.

Berlin, 16. okt. s. Vrhovno poveljstvo nemških oboroženih sil je objavilo snoči naslednje posebno vojno poročilo:

Obe bitki pri Brjansku in Vjazmi se zaključujeta. Včeraj so bile uničene sile, ki so bile obkoljene v žepu severno od Brjanska. Sovražnik je imel izredno krvave izgube. Pri očiščenju gozdnega terena južno od Brjanska se nadaljuje borba z ostanki sovražnih armij, ki so bili tam obkoljene.

Glavni del nemških sil, ki so bile angazirane v obeh velikih prodornih in obkrožitvenih bitkah, se je že sprostilo, tako, da lahko sodeluje pri nadaljnjih operacijah.

Doslej je bilo ujetih 560.000 vojakov in oficirjev ter uničenih ali zaplenjenih 888 oklopnih vozov in 4.133 topov.

Nov nemški napad na srednjem odseku

Kim, 16. okt. s. Sovjetsko vojno poročilo, ki je bilo izdano včeraj zjutraj, pravi, da se je bitka na srednjem odseku fronte znova silno ojačila. Položaj je na tem odseku za Ruse dejansko kritičen. V tork opoldne se je namreč pričel nov silovit nemški napad. Bolj proti jugu je položaj prav tako še dalje vznemirljiv. Zveza med vojskami Timošenka in Budjonija je prekinjena.

Barikade v Moskvi

Berlin, 16. okt. s. Iz vojaških virov se je izvedelo, da se Moskva pripravlja na obrambo. Po cestah že grade barikade in protitankovske zasede. Vse glavne točke v mestu, vsa javna poslopja, tovarne in mostovi so bili podminirani. Mnogo hiš je bilo preurejenih v obrambne postojanke. Civilno prebivalstvo v Moskvi je bilo pozvano, naj sodeluje pri gradnji utrdb, barikad in drugih obrambnih naprav, pa tudi pri neposredni obrambi mesta, ko bi do nje prišlo.

Finski odsek

Helsinki, 16. okt. s. Finske čete prodirajo sedaj od Petrozavodska proti severu, vzdolž murmanske proge ter tako zajemajo v velik žep ruske sile, ki so razvrščene na področju okrog Kontupohija in Kartumaekija. Število ujetnikov je pričelo v teh borbah naraščati. Od severozapada prodira namreč proti jugovzhodu druga finska kolona. Usoda dveh sovjetskih divizij se lahko smatra za zapečateni.

Letalske akcije

Berlin, 16. okt. s. V ponedeljek je 12 nemških letal na Ladoškem jezeru potopilo dve sovjetski transportni ladji po 500 in 1.000 ton. Neka druga skupina nemških bombnikov je bombardirala pristaniške naprave v Odesi. Nastali so požari v trgovskih skladiščih. Nemška bojna letala pa so posegala učinkovito tudi v borbe na kopnem in so uničila celo vrsto sovjetskih tankov ter večje število motornih vozil.

V tork so nemška letala posebno hudo bombardirala železniške proge, ki so speljane proti Belemu morju. Železniški tiri so bili na več točkah razdejani. Več vlakov je bilo uničenih. Posebno so se izkazali trije nemški lovci v borbi proti 22 sovjetskim letalom na finski fronti. Uspeho jim je v letalskih spopadih sestreliti 6 sovjetskih letal. Sovjetska formacija je bila prisiljena k umiku. Nemška letala v borbi niso bila niti poškodovana.

Bombardiranje murmanske proge

Helsinki, 16. okt. s. Finska službena agencija je objavila, da so finske letalske sile znova hudo bombardirale železniško progo proti Murmansku. Dva vlaka sta bila razdejana. Proga je bila na dveh točkah prekinjena.

Letalske izgube

Berlin, 16. okt. s. Nemška letala so po dosedanjih podatkih v tork sestrelila 39 sovjetskih letal v raznih letalskih spopadih. Protiletalsko topništvo je sestrelilo nadaljnjih 7 aparatov, na posameznih letališčih pa je bilo uničenih še šest letal, tako da so značilne sovjetske izgube 14. oktobra dosegle 52 spomenik.

Ameriška blokada Finske

Washington, 16. okt. s. Ker se Finska ni odzvala pozivu, da bi opustila nadaljnjo borbo, čim je zavzela ozemlje, ki ji je pripadalo pred zadnjo finsko-rusko vojno, je vlada v Washingtonu odredila ukinitve vseh dobav namenjenih na Finsko.

Angleški pritisk na Afganistan

Berlin, 16. okt. s. V poučenih krogih se je izvedelo, da nemška vlada z velikim zanimanjem zasleduje razvoj pritiska Sovjetske zveze in Anglije na Afganistan. Nemška vlada si je na jasnem, kočik je pritisk in kakšnega je značaja.

Zapadna fronta

Berlin, 16. okt. s. Angleška letala so včeraj zjutraj napadla nekaj krajev ob francoski in nizozemski obali. Pri tem je bilo sestreljenih 18 angleških letal, in sicer 11 bombnikov, tina Bristol Blenheim in 7 lovcev tipa Spitfire. Nemški lovci so sestrelili 14 od teh letal, protiletalsko topništvo pa 4.

Vojna na morju

Berlin, 16. okt. s. 24 angleških bombnikov in lovcev je včeraj napadlo neki nemški konvoj. Nemške stražne ladje, ki so konvoj spremljale, so sestrelile tri sovražne bombnike. Na nemški strani ni bilo nikakih izgub. Konvoj je lahko nadaljeval svojo pot in je prispel v luko v katero je bil namenjen. Angleške bombe so padle v morje.

130 angleških vojnih ladij popravljajo v Ameriki

Stockholm, 16. okt. s. V ladjedelnicah Zedinjenih držav je sedaj, kakor poroča »Svenska Dagbladet«, v popravilu 130 angleških in zaveznških vojnih ladij. Med drugimi popravljajo v teh ladjedelnicah

angleške križarke »Varspite«, »Resolutio« in »Rodney« ter maticni ladji za letala »Illustrious« ter »Hornidable«.

New York, 16. okt. s. V ameriške ladjedelnice so te dni pripeljali v popravilo še nekaj nadaljnjih angleških in zaveznških vojnih ladij. Tako je prispela v Filadelfijo korveta »Palyanthus« iz Charlstonea so pripeljali v newyorške ladjedelnice oklopnico »Malava«, križarke »Liverpool«, »Manchester«, »Orion«, »Dido« in »Delhi« ter rušilce »Richmond«, »Burnham« in »Dreadnake«, nazadnje pa še podmornici »Panda« in »Parthos«.

Nemška podmornica potopila angleški rušilec

Berlin, 16. okt. s. Neka nemška podmornica je napadla včeraj v gibraltarski ožini angleški rušilec in ga potopila.

Potopljene angleške ladje

Lizbona, 16. okt. s. O torpediranju angleške ladje »Avoceto«, ki je bila spremljana v pomožno križarko in oborožena z 8 topovi, se je izvedelo nekaj podrobnosti. Ladja se je večkrat ustavila v portugalskih lukah. Nazadnje je prispela iz Južne Amerike. Napadena je bila od neke podmornice in se je branila s svojimi topovi, a zaman. Iz Lizbone je odplula 13. septembra s 148 potniki in 71 člani posadke. Odplula je v konvoju v Gibraltar, od tam pa spet v konvoju proti Angliji. V bližini Gibraltarja so konvoj napadle nemške podmornice. »Avoceto« sta zadelo dva torpeda in se je takoj potopila z vsemi potniki in posadko. Enaka usoda je zadelo tudi pomožno križarko »Empire of Australia«, ki je plula v istem konvoju.

Torpedirana portugalska ladja

Lizbona, 16. okt. s. V Lizbono so prispeli brodolomci s portugalske ladje »Corte Real«, ki je bila torpedirana, ko je prevezala v Anglijo kovor wolframa in plutovine. Ladja je pripadala subvencionirani portugalski družbi Carregadores Acoreanos, ki je njen lastnik znani Vasco Vensaude.

Filov v Budimpešti

Manifestacija prijateljstva in zavezništva Bolgarije in Madžarske

Budimpešta, 16. okt. s. Včeraj dopoldne je prispel v Budimpešto bolgarski ministrski predsednik Filov s svojo soprogo in večjim spremstvom na službeni obisk. Na postaji so ga sprejeli madžarski ministrski predsednik Bardossy z višjimi funkcionarji. Pri sprejemu so bili tudi italijanski poslanik Talamo, nemški poslanik Jazow, japonski poslanik Okugo, poslanika Rumunije in Slovaške ter odpravnika poslov finskega in slovaškega poslanstva.

Se v dopoldanskih urah je bil Filov v avdijenci pri regentu Horthyju. Razgovor je potekal zelo priščno. Snoči je Bardossy priredil večerjo v čast bolgarskemu državniku, ki se je udeležilo mnogo visokih osebnosti. Predsednik Bardossy je v svoji zdravici opozoril na tradicionalno prijateljstvo med obema državama ter naglasil, da vztrajata Madžarska in Bolgarija tesno ob

strani Italije in Nemčije v borbi za zmago pravice. Filov mu je odgovoril v enakem smislu. Prijateljstvo med obema državama je globoko ukoreninjeno v zavesti obeh narodov, ki sta toliko trpela sprčo krvi mirnih pogodb po zadnji svetovni vojni. Obe državi sodelujeta v duhu trojnega pakta za zmago pravice v Evropi.

Obisk Filova v Budimpešti bo trajal štiri dni. Listi so objavili celo vrsto dobrodošlic, v katerih naglašajo, da bo obisk bolgarskega državnika nedvomno še bolj utrdil prijateljske odnose med Bolgarijo in Madžarsko. Nacionalne aspiracije Madžarske, kakor tudi Bolgarije so sedaj izpolnjene. Oba naroda sta dolžna za to vso hvaležnost Nemčiji in Italiji. Zato bosta tudi zvesto sodelovala z osmima veselama pri ureditvi novega reda v Evropi.

Angleško hujskanje v Španiji

Madrid, 16. okt. s. Londonski radio je v zadnjih dneh ojačil protišpansko propagando in pričel pozivati špansko prebivalstvo, naj sabotira delo v industriji, na poljih in v prometu. Londonska radijska postaja je v tej zvezi razširila vest, da je nastalo pomanjkanje živin in živiljenjskih potrebščin v Španiji zaradi tega, ker jih španska vlada odstopa Nemčiji. Španski tisk energično reagira na to kampanjo in jo označuje za nesmiselno, ker bi bil nesmisel, španskemu narodu svetovati, naj sam jemlje življenje. Zaman bi tudi bilo pričakovati, da se bo kdo odzval na take pozive.

Strašen vihar v Ameriki

New York, 16. okt. u. V Arkanzasu in Missouriju je divjal strašen vihar. Nad 60 ljudi je bilo ubitih, preko 100 pa ranjenih. Vihar je povzročil za več milijonov dolarjev materialne škode. Z vsa naglico so poslali v prizadete kraje oddelke vojaštva, da bi preprečili nered in nemire. V prizadete področje je krenilo tudi več revalnih vlakov. Brzojavne in telefonske zveze so bile na mnogih točkah prekinjene. Samo v Arkanzasu je bilo 20 ljudi ubitih. V Hevez Springsu je orkan zahteval 6, v Cleburneju 30 človeških žrtev. Tam se je zrušilo mnogo hiš in je verjetno še več žrtev pod ruševinami. V Missouriju je bilo 8 ljudi ubitih in okrog 30 ranjenih.

Obnovite naročnino!

Vohunski proces v Sofiji

Sofija, 16. okt. s. Te dni se je vrnil v Sofijo proces proti skupini angleških vohunov, ki jo je organiziral bivši angleški vojaški ataše pri poslanstvu v Sofiji polkovnik Ross. V tej skupini sta dva Francoza, 5 Židov in en Bolgar. Državni tožilec je za vse zahteval smrtno obsodbo. Sodba še ni bila druglašana. Prihodnji teden se bo pričel drug proces proti 35 ljudem, ki so pripravljali zaroto proti varnosti in neodvisnosti Bolgarije, se bavile z vohunstvom in sabotažo. Med obtoženci so tudi štirje inozemci.

Štednja s premogom v Franciji

Pariz, 16. okt. s. Francoska železniška uprava je pripravila prebivalstvu, naj to zimo čim manj potuje z železnico, ker potrebuje železniška uprava premog v prvi vrsti za prevoz tovornega blaga za oskrbo posameznih pokrajin z živežem. Potniški vlakci bodo po zimji ogrevani le, če se bo temperatura znižala pod 5 stopenj pod ničlo.

Komunistična propaganda v Ameriki

Washington, 16. okt. s. »Chicago Tribune« komentira najnovejšo kampanjo za pomoč Sovjetski zvezi in pravi: Elimi rezultat filozofjske propagande v Zedinjenih državah bo ta, da se bodo ojačile postojanke komunistične stranke, ki se bo nato lažje borila proti ameriškim institucijam. Kar se tiče dobav vojnih potrebščin, jih bo namreč mogoče dostaviti Rusiji v večji množini šele v dolgi bodočnosti.

Nepremičninski trg v septembru

Pretekli mesec zemljiška knjiga ni zabeležila večjih kupoprodajnih pogodb

Ljubljana, 16. oktobra. Promet na nepremičninskem in hipoteknem trgu, kakor ga je zabeležila zemljiška knjiga okrajnega sodišča v Ljubljani, ni prinesel pretekli mesec nobenih posebnih presenečenj. Splošno so menjale lastnike le manjše parcele, ki niso dosegle visokih kupnih cen. Redke so tudi prodaje se razpoložljivega sveta v ozemju in širšem »cityju« in tudi petični ljudje dajejo raje prednost večjim parcelam v bližnji okolici in na skrajnem obodu mestne periferije. Vrednost prodanih parcel pretekli mesec ni dosegla visoke številke; med tem ko je bilo v prvih osmih mesecih prodanih nepremičnin za približno skupno vrednost 29 milijonov lir, ali povprečno 3.645.000 lir mesečno in je n. pr. še v avgustu sklenjenih 70 nepremičninskih kupoprodajnih pogodb doseglo denarno vrednost 2,5 milijona lir, je bilo v septembru sklenjenih le 52 kupnih pogodb za vrednost, ki ni dosegla niti milijon lir. Spekulativni nakupi in prodaje so popolnoma izginili in večina kupcev kupuje bodisi, da pride pod svojo streho, ali pa si tako zgradi. Mnogim zemlja, košček vrta, njivica ali manjše posestvo sedaj ne predstavlja le koristno in važno naložbeno denarja, temveč tudi prilžnost za obdelovanje zemlje in za samostojno oskrbo za najnujnejšimi živili. Kakor na svobodnem nepremičninskem trgu tudi na prisilnem ni večje živahnosti. Dražbe in sodne prodaje so bolj redke, saj je sedaj za marsikoga, ali pa za večino izredno ugodna prilžnost, da se znebijo starih dolgov. Prisilno vkupljenje hipotek gre večinoma na račun terjatev državnega zaklada.

Denarni zavodi dajejo hipotekna posojila. Višine so različne, pač po potrebah posojiljemalca, njegovih garancijskih možnostih in po bankam razpoložljivem kapitalu. Končno so bile v zemljiški knjigi kot vedno zabeležene tudi razne druge oporočne, darilne in zavarovalne pogodbe, ki so veljavne samo na podlagi notarskega akta, ali pa, katerih najvarnejša zaščita je dosežena z vpisom v zemljiško knjigo. O nekaterih nepremičninskih nakupih v mesecu septembru smo že poročali. Do konca meseca bi bilo omeniti še naslednje: Franc Černe, posestnik v Rožni dolini v Ljubljani je prodal Rožnodolčanu Luki Jerinu hišo z njivo v katastrski občini Stožice. Poskevstvo je bilo prodano za ceno 26.500 lir. Posestnik v Jaršah Janez Dimnik je

prodal stavbenikovi soprogi in posestnici v Ljubljani Rozaliji Battelinovi njivsko parcelo v Mostah. Parcela meri 3165 kv. m. in je bila prodana približno po 440 lire kv. m. oziroma skupno za 14.000 lir. Uradnik pokrajinske uprave v Ljubljani Milan Udovič je prodal Mihi Kolbezu, posestniku in gostilničarju na Loku pri Crnomlju 482 kv. m. veliko parcelo v Kapucinskem katastrskem predmestju za ceno 30.000 lir. Kvadratni meter je stal približno 62,25 lire.

Barbara Laschau, vdova Somaluga roj. baronica Rechbach, posestnica na Cušperku pri Grosupljah je prodala posestniku na Cušperku Božidarju Struklju in njegoviji ženi Justini 441 kv. m. velik travnik v Račni za 4.180 lir.

Podporno društvo za duhovnike ljubljanske škofije v Ljubljani je prodal trgovcu na Reki Faustu Lucchiniju parcelo v Gradškem katastrskem predmestju za 184.300 lir.

Trgovska družba v Ljubljani F. P. Vidic in komp. je prodala trgovcu Lojzetu Megušarju v Strelški ulici travniško parcelo v viški katastrski občini. Parcela mera 661 kv. m. in je bila prodana za 20.000 lir ali po približno 30 lir kv. m.

Graščak na Kodeljevem Anton Codelli je prodal zasebniki Ivanki Tršanovi s Kodeljevega parcelo v katastrski občini Udmart. 688 kv. m. sveta je bilo prodanih za 7.600 lir.

Zasebniki v Ljubljani Ivana, Rosanda in inž. Zivko Sumer so prodali visokošolcu Bogoslavu Petanu ml. nepremičnino v Deviči Mariji v Polju. Hiša št. 115 in gozdovi s skupno površino 3095 kv. m. so bili prodani za 49.400 lir.

Lastnik avtoraroga na Celovški cesti in posestnik Ivan Lovše je prodal mizarškemu mojstru na Celovški cesti Matiji Perku zemljiško parcelo v spodnješiški katastrski občini. Parcela v izmeri 184 kv. m. je bila prodana za 8390,40 lir ali kv. m. približno po 45,50 lire.

Dohodarstveni nadpiznik v pok. in posestnik v Ljubljani Josip Kernc je prodal šolskemu služitelju na meščanski šoli za Bežigradu Ivanu Bobnu hišo v Šibenški ulici št. 13 in vrt v viški katastrski občini. Nepremičnina je bila prodana za 26.360 lir.

Železniški uradnik v Ljubljani Josip Pavlin, je prodal zasebniki Marti Stojanovi parcelo v Trnovskem predmestju. Parcela meri 741 kv. m. in je bila prodana za 42.867 lir, ali po 57 lir kv. m.

tedna hrvatskega Rdečega križa privedla poseben koncert tudi nemška vojska godba, ki zdaj stalno biva v Zagrebu.

u— Strojepisni tečaji — novi — dnevni in večerni prično 16. oktobra. Največja strojepisnica, 60 pisalnih strojev. Solnina zmerna. Posebni tečajji tudi za italijansko, knjigovodstvo, korespondenco itd. Podrobne informacije in prospekte daje ravnotejstvo. — Trgovsko učilišče »Kristofor učni zavod«, Ljubljana, Domo-branska 15. (Telefon 43-82).

— Prva trgovska pogodba s Slovaško. Neodvisna hrvatska država je te dni sklenila svoj prvi trgovski sporazum s Slovaško. Preden je prišlo do zaključka, so morali strokovnjaki rešiti tri važne probleme. Med temi problemi omenjajo hrvatski listi na prvem mestu rešitev okvirne trgovske pogodbe med Hrvaško in Slovaško, ki vsebuje tudi medsebojno pravno pomoč v gospodarskih zadevah, drugi problem je ureditev plačilnega prometa med Hrvaško in Slovaško, tretji problem pa je bilo vprašanje blagovnega prometa. Ker so bila vsa sporna vprašanja zadovoljivo rešena, sta prvo trgovsko pogodbo med Slovaško in Hrvaško podpisala slovaško opolnomočen minister dr. Stefan Poljak, za Hrvaško pa minister Marijan Simić.

— Marica Lubejeva v zagrebškem gledališču. Popularna operetna pevka Marica Lubejeva je te dni spet nastopila v zagrebškem gledališču, in sicer v opereti »Zemlja smehljajca«. Zagrebški listi ji ob tej priliki v svojih kulturnih rubrikah posevčajo največjo pozornost in izražajo željo, da bi jo videli še večkrat nastopati na deskah zagrebškega gledališča.

— Hrvatski delavci v Nemčiji. Poročali smo že, da je odpotovalo v Nemčijo že več velikih skupin hrvatskih delavcev, ki so zdaj zaposleni po različnih važnih nemških industrijah. Te dni je bilo urejeno tudi nakazovanje njihovih prihrankov iz Nemčije svojcem v domovini. Hrvatska državna banka je ob tej priliki opozorila vse hrvatske delavce, ki se vračajo za stalno v domovino ali pa prihajajo samo na kratak dopust, naj ne nosijo s seboj učinkovitih mark, pač pa naj pritraneže že prej nakazejo v domovino potom kilinga, dočim smejo vzeti s seboj samo ček do največ 50 RM.

— Meja med Srbijo in Hrvaško v vzhodnem Sremu. Doselanja gospodarska meja med Srbijo in neodvisno hrvaško državo je bila 10. oktobra pomaknjena na politično omejeno črto Sava—Donava, kjer se bo odsejal vrtil nadzor nad potniki ter nadzor nad robo in devizami. Mejo je dovoljeno prekoračiti samo s posebnim dovoljenjem beograjskega policijskega ravnotejstva, in sicer po sporazumu z vojaškim poveljstvom Beograda. Dovoljeni kraji za prestop meje so železniška proga Beograd—Zemun, most Beograd—Zemun in parniki, ki po Donavi in Savi vrše promet med Zemunom in Beogradom. Posebna dovoljenja za prenos živil in denarja bodo dobili tisti kmetje iz Srema, ki s svojimi prideiki stalno salagajo beograjski trg, prav tako pa tisti uradniki in delavci, ki stanujejo v Zemunu, zaposleni pa so v Beogradu oziroma obratno.

— Zagreb se širi. Zagreb ima že okrog 60.000 prebivalcev več kakor jih je imel pred ustanovitvijo samostojne hrvatske države. To je razumljivo, saj je zdaj Zagreb prestolnica samostojne države s vsemi uradi in ustanovami. Zagrebška mestna uprava je sklenila sgrajbiti veliko magistratno poslopje, v katerem bodo vsi

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave: danes ob 16. in 19. uri:

KINO MATICA TELEFON 22-41

Odlitna plesalka in igralka očarjive lepote Conchita Montenegro v prekrasnem filmu orientalske romantike in humorja

Salome

V ostalih vlogah: Armando Falconi, najboljši karakterni igralec v državi. Luis Pena, Primo Karnera itd.

KINO UNION TELEFON 22-21

Zgodba, ki jo je ovkevečl mojster G. Fucini v 11 nemirni operi

Tosca

Film o tragični ljubavni krasne pevke Toske in mladega slikarja Cavaradossija. Imperio Argentina, Rossano Brazzi, Michel Simon

KINO SLOGA TELEFON 27-30

Danes dvojni sporedi

ŽELEZNA PEST in **SOKOL ZAPADA**

Fred Scott, James Cagney

mestni uradi. Reprezentativno magistratno poslopje bo zgrajeno v južnem delu mesta.

— Obnove železnicega prometa na progi Davidovič—Olovo. Na železniški progi Davidovič—Olovo v Bosni je bil obnovljen osebni in tovarni promet.

— Nove hrvatske carinarice. Hrvatsko finančno ministrstvo je objavilo, da je bila ustanovljena nova carinarica v Jesenicah na Dolenjskem na področju občine Bregane, ki je nedavno pripadla neodvisni hrvaški državi. Nova carinarica je že začela poslovati ter opravlja nadzorstvo nad potniškimi in blagovnim prometom na državni cesti Brežice—Bregana—Zagreb. Dosedanja carinarica v Kotoribji je bila prestavljena v Varaždin, z ozirom na novo gospodarsko mejo v vzhodnem Sremu med Srbijo in Hrvaško pa je bila ustanovljena nova carinarica v Zemunu, dočim sta bili carinarici v Indijji in Rumj uklenjeni.

— Uničena komunistična četa v Sremu. Hrvatsko ministrstvo za notranje zadeve objavlja uradno poročilo, da so oblastva v Sremu odkrila in polovila 35 članov neke komunistične čete, ki so imeli pri sebi veliko zalogo streliva in zlasti ekizitaja. Komunisti so pripravljali napad na neki nemški vtičlec, ki so ju Donavi vozil strelivo, kazali pa so tudi sicer zelo veliko aktivnost.

— Ustanovitev ustaškega muzeja v Zagrebu. Neodvisna hrvatska država bo v Zagrebu ustanovila poseben ustaški muzej, ki bo v njem shranjeno vse, kar je imelo zvezo z ustaškimi pokretom. Glavna ustaška pisarna se je zaradi tega obrnila na vso hrvaško javnost s prošnjo, naj vsi, ki imajo kakršne koli letake, brošure in drugo gradivo, isto dostavijo in tako pripomorejo, da bo muzej čim popolnejši.

— V službo Hrvatske sprejeti Slovenci. Hrvatsko prosvetno ministrstvo je te dni pozvalo bivšega upravnika meščanske šole v Slovenski Bistrici Josipa Rupnika, bivšega učitelja meščanske šole v Ormožu Fortunata Turka, absolventa Višje pedagogične šole v Zagrebu Ivana Kranjčiča, absolventinjo iste šole Marto Okornovo, bivšega učitelja meščanske šole v Ptujju Lobra Farazina in njegovo soprogo ter bivšo učiteljico meščanske šole v Vojniki Ano Bezeg, naj se takoj z vsemi potrebnimi dokumenti javijo v oddelek za meščanske šole hrvaškega prosvetnega ministrstva, ker bodo takoj sprejeti v službo neodvisne hrvatske države.

— Židovski hram v Zagrebu podroja. Po nalogu zagrebškega župana Ivana Wernera so začeli te dni podirati židovski hram v Zagrebu. Židovski božji hram podirajo zaradi tega, ker ni bil v skladu z regulacijskim načrtom mesta Zagreba.

— Hrvatski ujetniki se vračajo na domove. Hrvatski poslanci v Berlinu je izjavil novinarjem, da bodo vsi hrvatski vojni ujetniki, ki so jih kot biveše jugoslovenske vojake prepeljali v Nemčijo, najkasneje v enem mesecu izpuščeni, tako da se bodo lahko vrnili na svoje domove.

— Prijave zalog sladkorja v Trstu. Zveza tržaških trgovcev je pozvala svoje člane, da ji prijavijo vse svoje zaloge sladkorja, ki so jih imeli 1. oktobra in ki so segale preko enega stoja blaga. Te prijave so obvezne na osnovi ministrskega dekreta z dne 3. oktobra, ki se je nanašal na produkcijsko davčno doklado, ki znaša 50 lir za stož. Zaradi te davčne doklade se je v starih pokrajnih sladkor tudi podražil za 50 centozimov. Dekret namreč določa, da bi se sladkor, ki ne bi bil prijavljen, odbadvil v dvojni meri.

— Številne nesreče. Včeraj je bilo v ljubljansko bolnico sprejetih zopet precej ponesrečencev. Genevfa Dolšek, 33-letna delavka s Ježice, je ranjena na glavi; udarila jo je soseda s polenom. — Fr. Lavrič, 36-letni posestnik iz Loškega potoka, si je pri padcu s tovornega avtomobila, ki se je z njim nameraval peljati, zlomil levico, ki je stopal na avtomobil. — Levico si je zlomila tudi 70-letna žena hišarja iz St. Ruperta, in sicer pri padcu v vinogradu. — Jože Arnuš, 37-letni delavec iz Velikih Lašč je popravil streho in padel z nje. Ranil se je na glavi in si je nekoliko pretresel možgane. — Julka Meseč, 10-letna hči posestnika v Vrhniki, je padla s koleasa in si zlomila desnico. — Rudolf Mohar, 21-letni kemik iz Ljubljane, se je peljal s kolesom in trčil z nekim avtomobilom. Pri padcu se je nekoliko potolkel.

Iz Ljubljane

—lj Spored koncerta — skladateljskega večera gospe Mirce Sančmove je naslednji: najprvo zaigra avtorica Preludij in Uspavanko za klavir. Nato bo zapela operna pevka Valerija Heybalova samospeva Trenotek in Pomlad je prišla. Prvi del zaključuje skladbi za violino in klavir Vizija in Koncena. Violino bo igral violonist Karlo Sančin. V drugem delu koncerta so skladbe iz mladinke zbirke avtorice. Na klavirju bo zaigrala ga Sančinova Mali pesni improptu, Mladinsko igro, Valček Komar in muha pleseta ter Kmečki ples. Gđe. Heybalova pa bo zapela pesem o ženjci Mene ni počela kosa in Mesec je vstal. V tretjem delu se bodo izvajala naslednja dela: Retovje, fantazija za klavir; Nesreča; Pesem begunke za sopran in klavir ter Fantastični kolo za klavir. Koncert, na katerem se bo več skladb prvič izvajalo, bo v ponedeljek 20. t. m. ob 20. uri v Mali filharmonični dvorani. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice, 478 n

—lj Ni več tako velikega povpraševanja po drvah. Prejšnje mesece so se meščani zelo dobro zalagali z drvmi, kar se je poznalo tudi na kmečkem trgu za kurivo na Grudnovem nabrežju. Kmetje so navadno takoj prodali drva, čim so jih pripeljali na trg. Nekateri so jih pa vozili že naravnost k upcu, ne da bi sploh vozili na trg. Zdi se, da so zdaj mnogi meščani že dobro založeni z drvmi, ker ni več tako živahnega povpraševanja. Zdi se, da se kupci drva na kmečkem trgu za kurivo, čeprav ni posebno dobro založen. Upanje je, da bo dovoz drva v mesto še dober, dokler bodo ceste suhe. Največ drva dobivamo zdaj z Dolenjskega.

—lj Na štirih mestnih stojnicah ob današnjega četrta mestni preskrbovalni urad spet prodaja krompir, a na peti stojnici prodaja vsak dan prav trpežna jabolka raznih sort po 2 L kilogram. Na eni stojnici za krompir pa bo vsak dan prodajal tudi lepo uvoženo čebulo po 1,50 L, toda še le tedaj, ko se vnese čebula pri prodaji krompirja. Tako krompir kakor jabolka gredo naglo v denar ter je vsak dan dosejela precejšnja gneča pred stojnicami. Ker pa krompirja lahko dobi vsaka družina samo na knjižico za meso po 2 kg na osebo za teden, gotovo pri prodaji krompirja na štirih stojnicah ne bo treba več dolgega čakanja. Če bi se pa pokazalo, da je naval na mestne stojnice še vedno prevelik ter gospodinje zato gube preveč časa, bo verjetno prihodnji teden urejena oddaja krompirja po črkah. Spet opozarjamo, da brez knjižice za meso in brez legitimacije nikdo ne more dobiti krompirja, ki ga prodaja mestni preskrbovalni urad, prebivalstvo pa tudi opozarjamo, da bo odsej nadzorstvo pri oddaji krompirja vsak dan bolj strogo in natančno ter nikakor ne bo mogoče tega živila, ki ga oddaja mestni preskrbovalni urad, izkoristiti za spekulativne namene. Ponavljamo, da za čebulo in jabolka ni treba knjižice za meso, pač pa brez nižice nikdo ne more dobiti krompirja.

Četrtek, sobota in nedelja ob 19. (7.) uri

VESELI TEATER

Predprodaja vstopnic vsak dan pri dnevu blagajni od 10. do pol 13. in od 17. do 19.

—lj Cepljenje v Mostah zoper davico bo danes 16. t. m. ob 16. 30 v ljudski šoli. Starši morajo k tretjemu cepljenju pripeljati v ljudsko šolo v Moste vse otroke, ki so bili že dvakrat cepljeni v tej šoli. Enako morajo starši pripeljati v petek, 17. t. m. ob 16.30 k cepljenju v ljudsko šolo na Vič, seveda tudi samo tiste otroke, ki so bili že dvakrat cepljeni proti davici v šoli na Viču.

—lj Šoferjem na znanje. Skupina šoferjev pri Pokrajinski delavski zvezi, ki je edino upravičena zastopati interese vseh šoferjev na območju Ljubljanske pokrajine, je pričela redno poslovtati ter ima svoje uradne prostore v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22/I. Vse šoferje, kakor tudi došedanje člane bivše Zveze šoferjev in »Volana« vabi, da se takoj prijavijo in plačajo članarino, ki znaša mesečno 4 lire. Uradne ure so ob delavnikih od 9. do 12. in od 17. do 19., ob nedeljah od 10. do 12. ure. — Vse člane »Zveze šoferjev« vabimo na izredni občni zbor, ki bo v nedeljo, 19. t. m., ob 9. uri v posvetovalnici Pokrajinske delavske zveze (vhod iz Čopove ulice). Če občni zbor ob določen uri ne bi bil sklepen, se vrši nov občni zbor eno uro kasneje. Občni zbor bo razpravljal o likvidaciji Zveze.

—lj Advokat Muc Viljem je svojo pisarno preselil na Rimski trg št. 9 (pri sodišču), telefon 34-32. (—)

—lj Obiskovalce ljubljanskih premiernih kinematografov Uniona, Matice in Sloge, naprošamo, da v lastnem interesu kupujejo vstopnice za kinopredstave ob nedeljah in praznikih. S tem se cenj obiskovalci izognejo navalu pred blagajno, ki sicer nastane zadnji trenutek pred predstavo, nadalje ni lahko pravocamo se pri razsvetljeni dvorani zasedejo svoja mesta, ker zasedanja sedežev v temi povzroča večkrat pomoče, ki so nepriljetne za same obiskovalce. — Za predprodajo ob blagajne odpre ob nedeljah in praznikih od 9.30—12. ure in od 14. dalje, ob delavnikih pa od 15. ure dalje. — Sekcija ljubljanskih premiernih kinematografov. 1682-84

—lj V počastitev spomina prof. dr. M. Dolcena in doc. dr. Ivana Robida poklanja rodbina odvotnika dr. Jostpa Tomšiča 100 lir Rdečemu križu. — Iskrena hvala!

—lj Odlitna kuhinja, zametno črmino, refoško, verono, pinot, cviček, dalmatinsko vino toči gostilna Lovštin. 477 n

RAZTRESENOST

— Gospodična, ali hočete postati moja žena? — Kaj se ti je zmešalo, Albert, saj sem ti že pred osmimi čnevi odgovorila, da hočem.

MALI OGLASI

ODEJE
od vate in puha — nove in stare — vam zadržijo. — Ljubljana, Marrijn trg 2/II. 1668

OGLJE
specialno za generatorje dobite pri Esmanu, Rimska cesta 21, telefon 44-90. 1677

CHIANTI VINO
prvovrstno — rdeče in belo oddaja po ugodni ceni Niklsbacher, Ljubljana, Tyrševa 36 1673

ABOLKA PO L. 150
in 2.— Iri ki dobiti vsako množino v Javnih skladiščih Balkan, Ljubljana, Tyrševa cesta 33. Naročena jabolka v trgovini Lavrič, Toplice, dobite v skladišču. — Lavrič & Štrumbelj. 1679

LAMPAD E

Lampade elettriche di tutti i tipi e per qualsiasi applicazione, prodotte nei grandiosi stabilimenti di Alipignano (Torino), dotati di macchinario modernissimo e di laboratori sperimentali perfetti.

PHILIPS

ZARECA LUC

Vsakovrstne električne lampice, za različne uporabe, proizved znanih, velikih tvornic v Alipignano (Torino), opremljenih s najmodernejšimi stroji in v dovršenih eksperimentalnih laboratorijih.

Zalaganje omik pri:
PHILIPS S.A.I.
MILANO - VIA S. MARTINO, 20

Naše gledališče

DRAMA

Četrtek, 16.: Hamlet. Red četrtek. Začetek ob 17.30. Konec ob 21. Petek, 17.: zaprto.

Sobota, 18.: Katarina Medičejska. Izven. Začetek ob 18.15. Konec ob 20.45.

Nedelja, 19.: Hamlet. Izven. Začetek ob 17.30. Konec ob 21.

Izreden uspeh je doživela letošnja nova uprizoritev Shakespearove tragedije Hamlet z Janom v naslovni vlogi v prevodu pesnika Otona Zupančiča, dr. Kretfovi režiji, inž. Franzovi inscenaciji in D. Zebretovo sceno glasbo. Nenehno pliskanje ob koncu dejanj, številni klci glavnega igralca pred zastor ter priznanje kritike, dokazujejo, da je predstava zelo ugajala in da obeta postati prav tako velik gododek kot lanska uprizoritev »Romea in Julije«. Glavne vloge bodo igrali: Jan, Levar, Mira Danilova, Vida Juvanova, Stupica, Cesar, VI. Skrbinešek, Lipah, Nalrst in Gregorin. — Predstava bo danes v četrtek 16. t. m. ob 17.30 za red četrtek.

Gledališki večer pod naslovom »Nocoj bomo improvizirali« je posebnost, ki se oddaljuje po svoji vsebini od tradicionalnega okvira. Številne originalne misli in zamisli so zajete v tem delu igralcev in režiserja. Večer bo zanimivost prvega reda.

V soboto 18. t. m. ob 18.15 bodo igrali v Drami kot predstavo izven abonmaja »Katarina Medičejska«, delo italijanskega dramatika Rina Alessija, v katerem je pokazal zgodovinske zapletljave za časa Katarine vlade, njeno osebnost in značaj. Vloga Katarine spada med nenavadno zanimive dramatske vloge, kreirala jo bo Marirja Vera. Prevod je napravil direktor Pavel Golia. Režiser: dr. Bratko Kretf.

OPERA

Četrtek, 16.: La boheme. Premiera. Red Premierski. Začetek ob 18.15. Konec ob 20.45.

Petek, 17.: Aida. Red B. Začetek ob 17.30. Konec ob 21.

Sobota, 17.: La Boheme. Izven. Začetek ob 18.15.

Nedelja, 19.: Netopir. Izven. Začetek ob 18.15. Konec ob 21.

Fuccinijeva opera »La Boheme« ima libreto posnet po slovitim Murgerjevemu romanu »La Vie de Bohemec«. Slike iz življenja pariških bohemo so strnjene v celoto, ki jo odklikuje zelo čustveno dejanje in lepa lirčna nastrojenja. Številni učinkoviti solistični spevi, dueti ter kvarteti so popularni in osvajaajo s svojo melodiozno obstojno vedno znova. Peli bodo: Vidalijeva — Mimi, Manošević — Rudolfa, Janko — Marcela, Polajnjarjeva — Museto, Dolničar — Schaunarda, Betetto — Golina, Zupan — Benoit, Anžlovar — Alcindora. Dirigent: N. Štrifof. Režiser: C. Debevec. Opozorjamo na premiero, ki jo danes v četrtek 16. t. m. za red Premierski ob 18.15 uri.

Verdijeva »Aida« s Heybalovo v naslovni partiji pomeni velik uspeh. Enoglasna pohvala vseh kritik dokazuje močno umetniško rast mlad pevkve. Poleg nje se uveljavljajo močno nosilci glavnih partij, ki no prav tako prešli za letošnje stvaritve najtoplejšo pohvalo. Zanimiva nova režija je dala predstavo, ki jo smemo šteti med naše izredno dognane operne uprizoritve.

Soc. Ital. BÜHLER Milano
Fratelli Via Golden 17

Implanti completi e forniture di macchine ed accessori per molini Siles - Pastifici - Transportatori - Macchine per btrifici - Fabbrie di laterali - Macchine per pressofonati ecc.

Dobavljanje in nameščanje popolnih mlevskih strojev in priblikih. — Silosi. — Stroji za gnetenje. — Zerjav. — Pivo. — Iki stroji. — Stroji za izdelovanje mlečnih izdelkov. — Stroji za vlitvanje s pritiskom itd.

Laminatore per buse macinazione (mod. MAE)

Valjani za rošno mletje (model M. A. E.)

INTERPELLATECI
senza impegno, per consigli ed offerte

BREZOBVEZNE
informacije, nasveti in ponudbe.

PIANTE
da frutto, da giardino, da bosco.
Catalogo gratis.

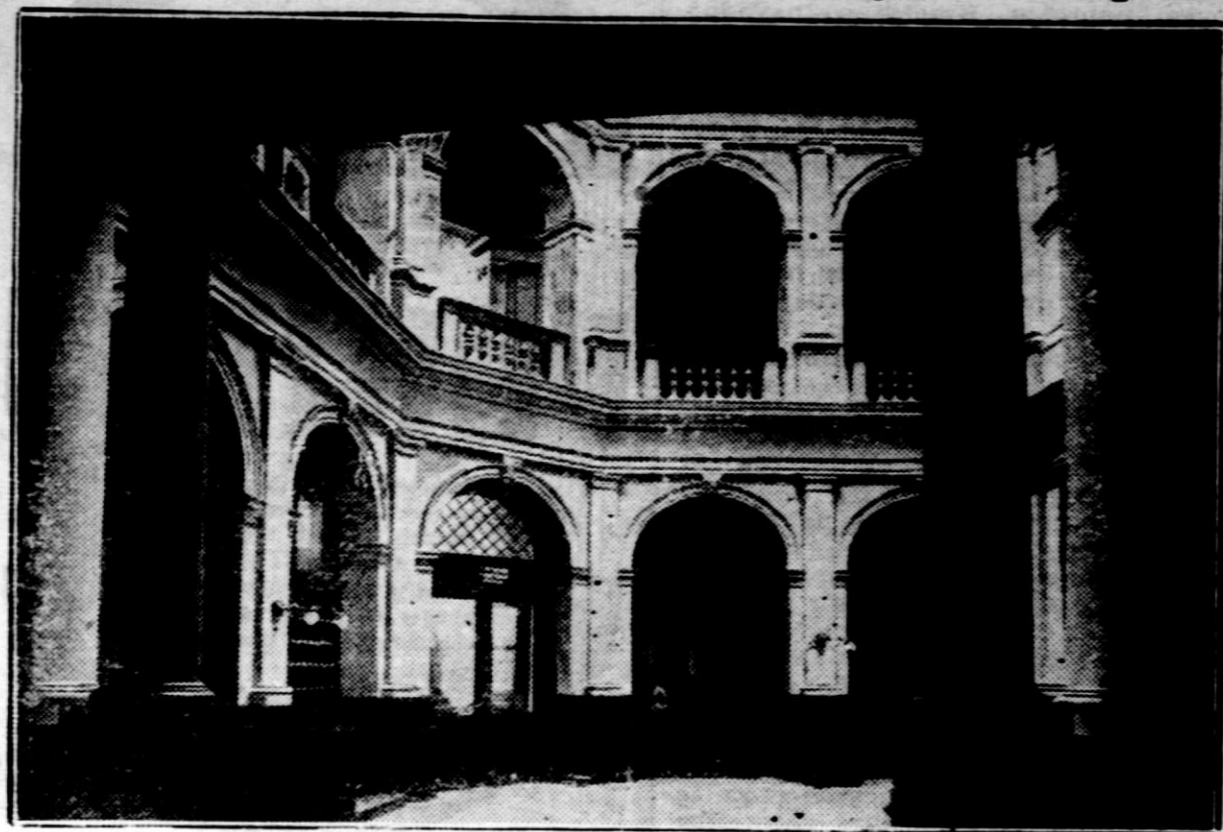
SBI-DITTA RAFFAELLO FEDI
PISTOIA
za sadovnjake za vrtove za gozdove
Brezplačni katalog

RAPPRESENTANTE
esperto, attivo, introdotto, cercaasi da importante fabbrica apparecchi radiologici - elettromedicali - dentali. — Scrivere a

ZASTOPNIKA
izkušnega, delavnega in dobro uvedenega, išče večja tovarna radioloških aparatov, priprav za električno zdravljenje in zobotehniko. — Pounce na naslov:
SANITAS — Milano (Crescenzago) Via Fabbrri 27

Palaco glavne pošte preurejajo

Pe preureditvi zunanosti je zdaj na vrsti preureditev in prenovitev notranosti

Vestibul ljubljanske glavne pošte

Ljubljana, 16. oktobra

Zunanost poštne palače je že prenovljena in je središče ljubljane s tem veliko pridobilo. Prej temna in neprijetna poslopja glavne ljubljanske pošte je dobilo prijaznejši obraz in se je s tem nekako enakovredno uvrstilo med svoja dva ponosna soseda — palači Bate in hotela Sloga. Če bi bilo pošto poslopje dvignjeno za še eno nadstropje, kakor so svoječasno že določali nekakšni načrti, bi bila enakovrednost s sosedstvom popolna.

Te dni preurejajo tudi notranje prostore poštne palače. Najprej bodo vso notranost prebelili in sta zdaj na vrsti spodnji tla in drugi visoki vestibul. Doslej sta bila oba neugledna in temna, da se je človek v teh prostorih kar neprijetno počutil, tujci pa so se z začudenjem izpraševali, ali je to res notranost glavne pošte največjega slovenskega mesta? Obnovitveno delo v vestibulih bo kmalu končano, tako da bo dostop do vseh poštne prostorov, ki je bil zdaj nekaj dni oviran, spet prost.

Poleg obnovitvenih del — doslej je v vsem poslopiju ljubljanske glavne pošte sodoben in moderen le oddelek za denarni

promet v I. nadstropju — bo na vrsti tudi notranja preureditev posameznih oddelkov, ki so jo že začeli izvrševati. Oddelek poštne predalov, ki je bil doslej stisnjen v temna kot, da so se imetniki poštne predalov zjutraj morali neprijetno dregniti, so že preselili na dostopnejši prostor, kjer sta bila doslej oddelka za prodajo poštne znamke in drugih vrednotnic in za oddajo priporočenih pošilk. Preseljeni oddelek poštne predalov še sicer ni povsem urejen, vendar pa se bo tudi to zgodilo v kratkih dnevih, tako da bodo njihovi imetniki popolnoma zadovoljni.

V dosedanjih oddelkih poštne predalov se bo vselej brzojavni urad ljubljanske glavne pošte, ki je imel doslej najslabše in najneprimernejše, pa tudi najmanj reprezentativne prostore z vhodom iz Prešernove ulice, kjer je bila tudi medkrajna in krajevna telefonska govorilnica, z zastarelimi telefonskimi kabinami, z zelo pomanjkljivo razsvetljavo in s še bolj pomanjkljivo čakalnico v obliki ene same, v umazan in mračen kot potisnjene klopi. Brzojavni urad naše glavne pošte bo v sedanjem oddelku poštne predalov vseskozi imel primernejše, pa tudi reprezentativ-

nejše prostore. Tudi za stranke bo dostop lažji, ker je notranji vestibul naše glavne pošte precej prostorov, poleg tega pa so tam klopi in mize, kjer človek lahko nemoteno napiše brzojavko ali počaka, da pride na vrsto.

Na prostoru, kjer so bili doslej sami poštni predali, bodo postavili nekaj celic za krajevne in medkrajne telefonske pogovore, ki bodo seveda primernejše in sodobnejše od dosedanjih v Prešernovi ulici. Tudi tu bodo stranke imele od našega glavnega poštne poslopija ugodnejši vtik, ker je notranja avla dovolj prostorna, zdaj pa bo tudi dovolj svetla.

Pisarnski oddelek, t. j. oddelek za prodajo poštne znamke in drugih vrednotnic ter oddelek za oddajo priporočenih in nujnih pošilk, ki je bil doslej tam, kjer so zdaj prestavljeni poštni predali, se je pomanjkljivo preselil v Selenburgovi ulici. Dočim sta doslej ta dva oddelka imela samo posredno svetlobo iz glavne avle in skozi dvojni okno, bosta odselej imela neposredno svetlobo skozi velika okna na Selenburgovo ulico. Prostori so s tem precej pridobili ne samo na svetlosti, ampak tudi na zračnosti, strankam pa se enako lahko dostopni kakor prej.

Oddelek za blagovni promet oziroma paketno pošto, ki je bil doslej v desnem križu glavne avle, se je preselil v prostore ob Selenburgovi ulici in bo odselej voh v ta oddelek iz Selenburgove ulice, ne pa več skozi glavno avlo, kakor je bilo doslej. Glavna avla bo s tem precej razbremenjena, čeprav je paketni oziroma blagovni promet zdaj precej slab. Ko se bodo časi spet umirili in bo blagovni promet spet porasel, se bo šele videlo, kako umestna je bila izselitev tega oddelka iz glavne avle.

V prostoru ob Prešernovi ulici, ki bodo seveda najprej prenovljeni, se bosta vselila radijski oddelek in oddelek za telefonsko naročnino. Ta dva oddelka sta na pošti najmanj obiskana in bodo zato sicer skromni prostori ob Prešernovi ulici vendar dovolj primerni.

Poleg že omenjenih obnovitvenih in preureditvenih del v pritličju ljubljanske glavne poštne palače bodo za zdaj prenovili samo še stopnišče do drugega nadstropja, tako da bo vsa notranost v skladu z že prenovljeno zunanostjo in tudi dovolj reprezentativna, kakršna mora biti v tako važnem državnem uradu, ki ga dnevno obišče na tisoče strank.

obenem videl kos jantarja, čeprav tega morda ni slutil.

Pa tudi sicer je brnska razstava zelo zanimiva. Razstavljena je med drugim debela zelena ogrlica, ki so jo nosili kitajski dostojanstveniki pri velikih svečanostih, dalje egiptski okraski iz jantarja, podobni po svoji obliki v Egiptu svetemu hrošču skarabeu, dalje rdeča verižica stare vojne kaste samurajev in še mnoge druge zanimivosti.

Kako se odvadimo kaditi

Mnogi strastni kadilci mislijo, da se sploh ni mogoče odvaditi kaj. To nazaranje je pa zmotno, saj imamo celo vrsto ljudi, ki so bili strastni kadilci, pa so se odvadili kaditi tako, da jim niti na misel ne pride več, da bi vzeli v usta cigareto ali cigaro. Vse je odvisno od kadilčeve volje. Zdravniki pravijo, da je skoraj bolje nehati kaditi kakor kaj omejiti. Če se namreč omejimo v kaj, nam začne cigarete dišati še bolj. Tako se kadilce ne

more premagati in polagoma pride zopet na staro število cigaret. Kaja nima neposrednih znakov odvade. To, na kar se kadilci pritožujejo, namreč da postanejo nervozni in nemirni, če neha kaditi, je bolj posledica izpremenjenega načina življenja, cigar nujni sestavni del je postala kaja, kakor pa pogrešana porcija nikotina.

Pri kaj deluje cela vrsta mišic, zlasti ustna duplina in ustnice, in tako postane nekakšen pegojni refleks, da prižge človek ob določenem času cigareto ali cigaro. Če tega ne stori, se ne počuti dobro. Zato si pomagajo nekateri strastni kadilci, da kako drugače zaposlijo ustno duplino, bodisi z bomboni ali pa z mentolno cigareto. Posebno mentolna cigareta je zelo priljubljena med strastnimi kadilci, ki bi se radi odvadili kaj ali jo vsaj omejili. Stara metoda raztopine argenti nitrici, po kateri dobi človek v ustih odpor do tobaknega dima, navadno odneve in le izjemoma doseže svoj cilj. Kadilci se laže odvadimo med delom kakor pa med odmorom ali oddihom, ko je centralno živčevje manj zaposleno. Mnoge pa seveda zavajajo h kaj dolgočasje.

Teža telesa in dolgost življenja

Suhi ljudje dočakajo v splošnem višjo starost kakor debeli

Znanost se vedno znova prizadeva pojasniti skrivnosti človeškega telesa. Posebno zanimivo poglavje je rast nohtov na prstih in las, katerim posvečajo učnjaki v zadnjem času veliko pozornost. Konstruirali so poseben aparat, tako zvani diomikrometer, s katerim mikroskopsko merijo lase in nohte, in sicer do stotinke milimetra točno in dognali so, da ne rasto lasje in nohti vedno enako, temveč da v njihovi rasti čez dan velika razlika. Noht zdravega človeka srednjih let je zrastel v 12 urah za 0,4 mm. Rast v eni uri je za kolebala med 0,002 in 0,006 mm. Najbolj je zrastel noht med 11, in 12. uro, popoldne manj, ponoči pa še najmanj.

Rast las so učnjaki opazovali v bližini senc pod posebnim drobnogledom. V ta namen mora glava povsem mirovati, da ni mogoče nobeno premikanje. Vsako uro so opazovali lase pod mikroskopom tri minute. Izkazalo se je, da tudi lasje ponoči zelo malo zrasto. Dočim zrasto čez dan povprečno za 0,008 mm na uro, zrasto ponoči samo 0,002 mm. Najhitreje rasto okrog 10. ure dopoldne, potem pa zopet počasneje, a med 4. in 6. uro popoldne se rast zopet pospeši. Pri tem je zanimiva ugotovitev, da lahko z električnim in mehničnim draženjem za nekaj časa znatno po-

spešimo, da pa rasto lasje potem tem počasneje, tako da z draženjem rasti las v enem dnevu ne povečamo.

Učnjaki se zadnje čase zanimajo tudi za zvezo med težo človeškega telesa in dolgostjo življenja. Ali dožive višjo starost debeli ali suhi ljudje? Na to vprašanje naj bi odgovorila znanost. Poskus so napravili na miškah, Krmili so jih z mlekom in belim kruhom ter jih razdelili v dve skupini — v debele in suhe, potem so pa vse poskusne živali zastrupili z bakterijskim strupom in sicer s toksinom, ki povzroča otrpjenje. Izkazalo se je, da je umrljivost debelih miši znatno večja kakor suhih. Tudi poskusi z alkoholom so pokazali iste rezultate. To se ujema tudi s statistiko zavarovalnic, ki kaže, da je umrljivost debelih ljudi skoraj pri vseh boleznih večja kakor suhih. Tako podteže sladkorni bolezen en suh človek, pet ljudi navadno teže in 20 debelih. Od 10 suhih ljudi v starosti 30 let, jih dočaka 9 starost 60 let, od 10 debelih pa samo šest. Trije suhi so dočakali celo starost 80 let, med debelimi pa samo eden. Seveda iz tega ne smemo sklepati, da dočakajo vsi suhi ljudje razmeroma visoko starost, kajti pri tem igra važno vlogo tudi konstitucija človeškega telesa.

General Putzolu

Genova, 16. okt. s. V noči na sredo je umrl general Josip Putzolu, ki je užival v Genovi velike simpatije spriču svojih velikih vojaških in fašističnih vrlin. General Putzolu se je udeležil dveh voj, vojne leta 1912. v Libiji in nato še svetovne vojne. Zaradi pridobljenih vojaških zaslug na vojnem polju je napredoval in si pridobil tudi mnogo odlikovanj. Od vsega početka se je priključil fašističnemu pokretu ter je zanj mnogo storil.

36 m dolgi nohti

Le malo jih je, ki vedo, da zrastejo človeški nohti vsakih 10 dni povprečno za 1 mm. Ko bi nohtov ne obrezovali, bi zrasi v 50 letih 36 m dolgi. Kakor pripovedujejo, je bila v starodavnih časih na Kitajskem navada, da so si ugledni možje pustili rasti izredno dolge nohte.

Bogati kitajski upravni uradniki so nosili nohte dolge nekaj metrov, kar je bil znak njih visokega položaja in velikega premoženja. Ker so vsa dela opravljali številni sužnji, tem bogatašem ni bilo treba giniti niti s prstom in so si lahko dovoljevali tako dolge nohte. Da so se lahko nohti neovirano razvijali, so jih zavijali v svilenoleno tkanino.

Prebivalstvo zemlje

Število prebivalstva naše zemlje se je v zadnjih 30 letih zelo povečalo. Leta 1910 je živelo na svetu okrog 1620 milijonov ljudi, zdaj jih je pa že 2175 milijonov. To je v prvi vrsti posledica napredka medicine in higijene. Ljudje pa niso po svetu razdeljeni enakomerno. V Aziji jih živi 1196, v Evropi 581, v Ameriki 377, v Afriki 160,6, v Avstraliji 10,8 milijona. 80% prebivalstva naše zemlje živi na severni poluti, dočim pokriva južno poluto večinoma morje. Če bi stalo vseh 2.175.000.000 prebivalcev zemlje tesno skupaj, bi jim zadostovalo toliko prostora, kakor ga zavzema Bodensko jezero.

Največja norveška zlata riba poginla

V vrtnem bazenu nekega sandfjordskega hotela je poginila oni dan največja norveška zlata riba. Pred leti so jo kupili kot navadno zlato ribico in jo spustili v bazen. Jela je pa rasti in postajala je čim dalje večja. Zdaj je tehtala blizu pol kilograma; dolga je bila 22, široka 5, visoka pa 10 cm. Najprej so jo krmili z ikrami, pozneje pa s kruhom. Vzrok njene smrti ni znan. Najbrže je bila že predebel. Imela je namreč že toliko masti, da se ni mogla več držati pod vodo, ker jo je mast preveč potiskala na površje.

Skriti zlati zakladi

Neki nemški znanstvenik je objavil te dni seznam največjih skritih zakladov, o katerih je znano, da obstojajo, a jih še nihče ni našel. Prvi tak zaklad je pripadal Aztekom. Druga je skrila morskarij Stortebeker verjetno na otoku Rujani. Tretji zaklad je pripadal Napoleonu. Skrili so ga med vojnim pohodom velikega Korzičana proti Rusiji nekje v bližini Berezone. Poslednji tak zaklad, ki je štel 100 zabojev zlata in je pripadal burški republiki, je njen zadnji predsednik oče Krüger med vojno z Anglijo skrila nekje na Nizozemskem.

Čuden morski pes

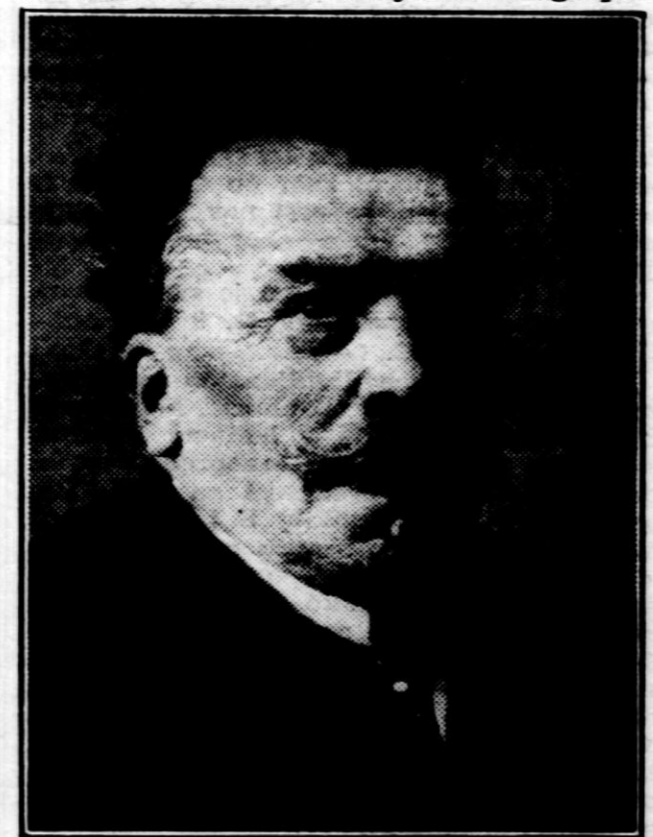
Te dni je bil objavljen prvi nove vrste morske zveri, ki pa na njej očitno ni nič zverinskega. Dobil je znanstveno ime *Isistius brasiliensis*. Ta morski pes živi v tropskih vodah. Zanimivo je, da je na zunaj živorečne barve in da na trebušni strani fosforescira. Ta lastnost je pri njem stalna in zver fosforescira še nekaj dni po smrti. V žrelo ima 20 vrst zobov, došle pa še nikogar ni napadla, ne nadlegovala, marveč je vsakokrat naglo zbežala, kadar koli se ji je približalo kaj neznanega.

Dvorni svetnik Julij Polec

Ljubljana, 16. oktobra

Iz Kamnika je prispela žalostna vest, da je tam v turek preminul eden najstarejših in najuglednejših Kamničanov, dvorni svetnik Julij Polec. Rojen ljubljancan je pokojni Polec končal gimnazijo v Ljubljani in dovršil pravne študije na Dunaju, nato pa nastopil svoje prvo službeno mesto kot avskultant pri ljubljanskem sodišču. Kot sodni pristav je pozneje služboval v Logatcu in Kamniku, kot okrajni sodnik pa na Brdu in spet v Kamniku. Iz Kamnika je bil pozneje premeščen v Ljubljano, kjer je pri delnem sodišču služboval kot sodni svetnik in pozneje nadsvetnik. Kot predsednik kazenskega senata je v politično zelo razburkanem času pokazal svojo močnatost in značaj.

niškega trgovca Podrekarja, ki je že davno umrla. Z njo je vzorno vzpeli dva sina, in sicer zdravnika dr. Julija ter našega po-

pularnega pravnega zgodovinarja in vseučiliškega profesorja, akademika dr. Janka Polca.

Slovenska javnost, ki je pokojnega dvornega svetnika Polca predobro poznala, mu bo ohranila trajen časten spomin, obema sinovoma pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Nova zvezda

Nedavno je dr. Kuiper, ki deluje na astronomskem observatoriju v Macdonaldu, objavil, da je našel novo zvezdo v vrsti redkih »Belih prtilkavcev«, ki imajo iz-

redno veliko gostoto, milijonkrat večjo od vode. Zvezdo je našel v Labodjem ozvezdju v bližini Malega medveda. Zvezda je dobila označko Ross 198 in je po velikosti 15. v svoji vrsti. Opaziti jo je mogoče le z največjimi teleskopi.

Rop v zmoti

Nekemu poštenemu mladeniču se je v Madridu zgodilo nekaj škoro neverjetnega. Ko se je okoli druge ure ponoči vrabil domov, ga je ustavil neznanec in zagrabil za prsi. Zamrmral je nekaj besed in odšel. Fantu se je zdelo to sumljivo, potipal je po žepih in presenečen ugotovil, da sta mu zmankjati zlata verižica in ura.

Stekej se za neznanec. Ko ga je dohitel, je potegnil iz žepa revolver in zaklical: »Vrni mi uro in verižico, sicer te ustrelim!« Neznanec se je ustrelil in izročil mladeniču oboje. Lahko si pa mislimo mladeničev presenečenje, ko se je vrnil domov in našel na mizi svojo uro in verižico, ki ju je pozabil od odhoda vzeti s seboj. Ne da bi hotel, je opral neznanca, in tako pomotoma postal zločinec.

Jantar

gre po vsem svetu

Jantar gre in je šel po vsem svetu. Skozi stoletja, da lahko rečemo tisočletja, ravnojak skoraj vsi kulturni narodi na svetu z jantarjem kot draguljem, talismanom ali pa ga uporabljajo celo kot plačilno sredstvo. Jantar imenujejo nekateri tudi »zlato severa«. V Brnu imajo zanimivo razstavo jantarja, na kateri se vidijo krasne verižice iz zakladnic indijskih knezov, zelo originalne ogrlice iz jantarjev, debelih kakor krompir, natakjenjih na vrvičah z ovojnimi papirjem, kakor jih nosijo kot okrase na svečanostih afriški narodi. Zlasti velika pozornost vzbujajo na razstavi mohamedanski roženenci iz jantarja. Kakor v starih časih, že od ustanovitve mohamedanske vere gre jantar v obliki biserov tudi zdaj v Orient tja do Azije, kjer izdelujejo iz njega roženence. Kdor je videl kdaj v Egiptu ali v Turčiji kako sučejo pravoverni mohamedani s prsti roženence in na vrvice nanizane bisere, je

kimal z glavjo.

— Kje je bila vrečica, ki vam je bila ukradena? — je nadaljeval Dickson svoje zasliševanje.

— Tu. — je odgovorila miss Mellisova in pokazala na predaleček svoje pisalne mize.

— Ali je vedel kdo, da jo spravljate navadno v ta predaleček?

— Moji najemniki so to lahko vedeli.

Allan Dickson se je obrnil k meni, toda to me ni moglo sbegeti. Vendar sem bil pa v veliki zadregi. Kar je detektiv vprašal:

— Koliko imate najemnikov?

— Pet, gospod... staro damo, ki ste jo že videli, častnika, ki se mudi zdaj v okolici Londona, hromega zasebnika, ki nikoli ne zapusti svoje sobe, in pa tu pričujočega gospoda Pipea ter njegovo soprogo... miss Edito.

Allan Dickson je za hip obmolnil, potlej je pa upri vame svoje sive, na jeklo spominjajoče oči in me vprašal:

— Kaj mislite o tem, gospod Pipe?

— Če hočete vedeti za moje mnenje, mislim prav tako kakor vi, da je bil zločinec skrit tu v hiši, — sem odgovoril. — Sicer se mi je pa zdelo, ko sem večerjal v svoji sobi, da slišim korake po stopnicah.

— Ah, vidite, — je dejal detektiv. — Zločinec je gotovo še v hiši.

— Kaj, ko bi bil ta hromi zasebnik zločinec? — sem našepetal Allanu Dicksonu. — Večkrat se je že pripetilo, da so hromi simulirali bolezen, da bi spletkali policijo za napačno sled.

— Morda, toda... za ta trenutek ne vidim možnosti nobenega poskusa v tej smeri... Jutri zjutraj se pomem in njim in mislim, gospod Pipe, da mi boste lahko storili pri tem veliko uslugo. Ali bi se hoteli malo pominiti z menoj med štirimi očmi?

— Z veseljem, toda kje?

— V vaši sobi, če vam je prav.

— Seveda mi je. Toda dovolite, da obvestim o tem svoje ženo. Ona najbrže še spi in razumeli boste... — Da, seveda, — to se razume samo po sebi.

Odhitel sem po stopnicah gori in razumljivo je, da sem bil zelo razburjen. Zdelo se mi je, da sem že izgubljen.

Dicksonova molčečnost in razgovor, ki ga je hotel imeti z menoj — to se ni dalo razlagati kot nekaj samo ob sebi uveljavljeno. Dicksonu sem se zdel očitno sumljiv in najbrže je mislil, da bo našel v moji sobi dokaze ali vsaj indice, ki bi mu omogočili razkrinkati me kot zločince. V tistem hipu sem bil pripravjen na vse, tudi na skok iz tretjega nadstropja na ulico.

— Kaj ti pa je, Edgar? — je vprašala Edita videč me tako razburjenega.

— Nič, nič... ah, nisem storil prav, da sem priskočil na pomoč tej stari šemi Mellisovi. Neki detektiv jo je zaslišal — saj veste, tisti gospod, ki sva ga srečala na policiji. — In zdaj pride sem, da se pomeni z menoj. — Zagrnji zavese, da bi te ne videl ta mož v postelji.

PROKLETSTVO DEMANTA

Roman.

Glas, s katerim je izgovoril te besede, me je nekoliko zbehal... Ali je kaj slutil? Ne, to je bilo izključeno... moj izpad je bil predobro zasnovan.

In vendar me je nekaj vznemirjalo. Pustil sem bil bankovce miss Mellisove v svoji sobi, toda kovanci so bili v dveh žepih mojega telovnika in ob vsaki najmanjši kretnji so zaženketali. Zato sem si prizadeval ostati miren.

— No, torej, — je dejal Allan Dickson, — vi ste spali, kakor pravite, ko je vstopil ta mož v sobo, kjer zdaj stojimo.

— Da, gospod, — je odgovorila miss Mellisova. — Res sem spala, kajti moje delo tu je zelo naporno in ko nastane večer...

— In vendar ste ga lahko opazili?

— Oh! Da, gospod... Videla sem ga, kakor vidim zdaj vas in groza me obide, če se le spominim tega prizora.

— Pomirite se, saj veste, da se vam zdaj ni treba ničesar več bati. No, opišite mi ga malo.

— Oh, bilo je nekaj groznega, fantastičnega, satanskega... Če bi bila praznoverna, bi verjela, da je bil sam satan, ki je vdrl to noč k meni.

— To ni opis. Govorite jasneje, prosim.

— No, torej: Imel je grozen rdeč obraz in njegove oči so bile kakor dve črni luknji v glavi. Lase in brado je imel črne in kodrate, kakor zamorec.

— Kako je bil pa oblečen?

— Tako čudno: Imel je suknjič iz progastega blaga — kakor harlekinov jopič.

— Ali je kaj govoril z vami?

— Ne, gospod. Motril me je s groznimi očmi, ki so žarele kakor oči stekle mačke.

— Ali ima ta hiša dva izhoda?

— Ne, gospod, samo enega.

— Torej je zločinec še vedno tu, kajti mi smo že od osmih zjutraj na ulici, pa nisimo videli nikogar, ki bi bil prišel iz te hiše.

— Toda ta mož je moral gotovo priti skozi vrata, — je menila miss Mellisova.

— Torej pred osmo... Pa tudi to ne bo držalo, kajti policijski agent, ki sem ga postavil na stražo pred vašo hišo, ni videl razen stare dame in sluškinje nikogar, ki bi bil prišel v to hišo.

— Stara dama je moja najemnica iz drugega nadstropja... Služkinja je pa tu.

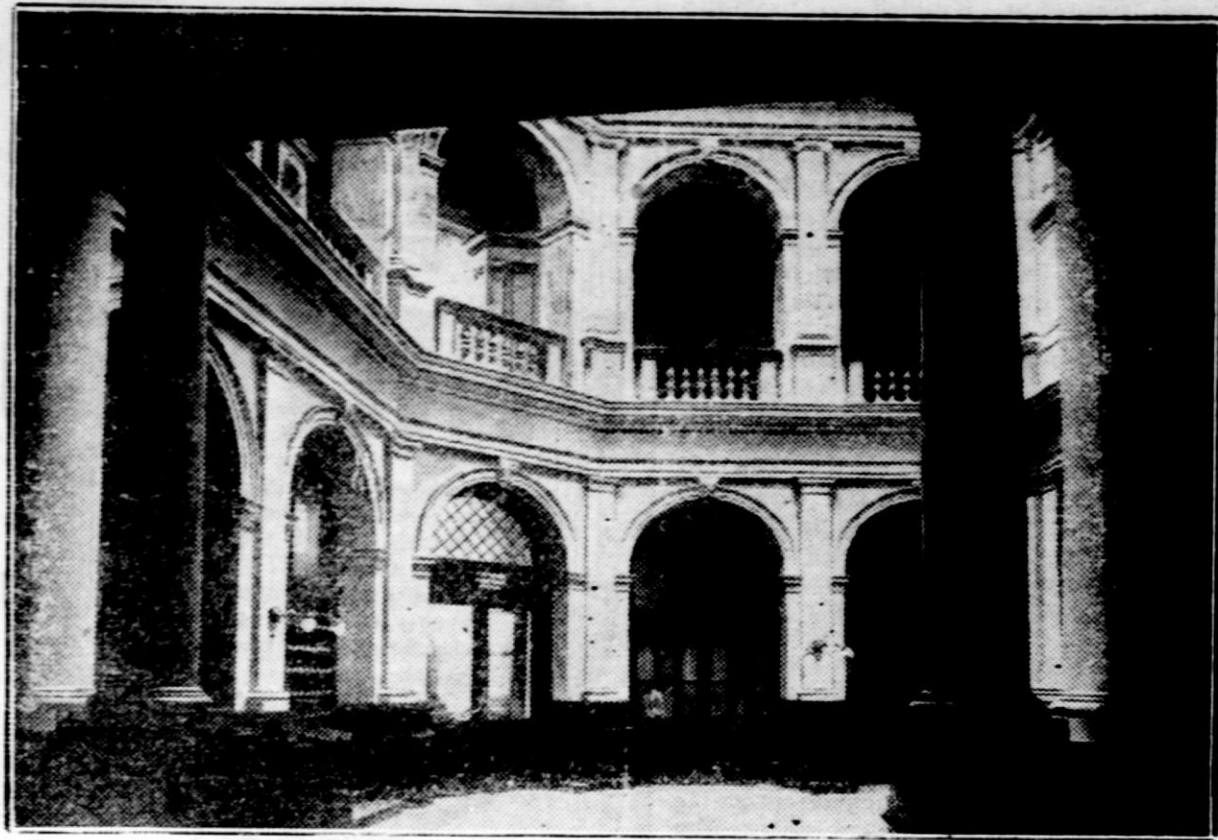
— Torej ni bilo nobenega molkega. Iz tega namram sklepati, da je bil napadalec v vaši hiši še delj časa.

— Proti svoji volji sem občudoval neupogljivo detektivno logiko in začelo me je resno skrbeti, kaj bo z menoj.

— Zdjaj pa zdaj se je detektiv cutil name, kakor da bi hotel zvedeti za moje misli, jaz sem pa samo

Palačo glavne pošte preurejajo

Po preureditvi zunanosti je zdaj na vrsti preureditev in prenovitev notranosti

Vestibul ljubljanske glavne pošte

nejše prostore. Tudi za stranke bo dostop lažji, ker je notranji vestibul naše glavne pošte pač precej prostoren, poleg tega pa so tam klopi in mize, kjer človek lahko nemoteno napiše brzojavko ali počaka, da pride na vrsto.

Na prostoru, kjer so bili doslej sami poštni predali, bodo postavili nekaj celic za krajevne in medkrajevne telefonske pogovore, ki bodo seveda primernejše in sodobnejše od dosedanjih v Prešernovi ulici. Tudi tu bodo stranke imele od našega glavnega poštnega poslopija ugodnejši vtisk, ker je notranja avia dovolj prostorna, zdaj pa bo tudi dovolj svetla.

Pisarnski oddelek, t. j. oddelek za prodajo poštnih znamk in drugih vrednotnih ter oddelek za oddajo priporočenih in nučnih pošiljk, ki je bil doslej tam, kjer so zdaj prestavljeni poštni predali, se je pomaknil proti Selenburgovi ulici. Dočim sta doslej ta dva oddelka imela samo posredno svetlobo iz glavne avle in skozi dvorišno okno, bosta odsedaj imela neposredno svetlobo skozi velika okna na Selenburgovo ulico. Prostori so s tem precej pridobili ne samo na svetlobi, ampak tudi na zračnosti, strankam pa se enako lahko dostopni kakor prej.

Oddelek za blagovni promet oziroma paketno pošto, ki je bil doslej v desnem križu glavne avle, se je preselil v prostore ob Selenburgovi ulici in bo odsedaj voh v ta oddelek iz Selenburgove ulice, ne pa več skozi glavno avlo, kakor je bilo doslej. Glavna avla bo s tem precej razbremenjena, čeprav je paketni oziroma blagovni promet zdaj precej slab. Ko se bodo časi spet umirili in bo blagovni promet spet porasel, se bo šele videlo, kako umestna je bila izselitev tega oddelka iz glavne avle.

V prostore ob Prešernovi ulici, ki bodo seveda najprej prenovljeni, se bosta vselila radijski oddelek in oddelek za telefonsko naročnico. Ta dva oddelka sta na pošti najmanj obiskana in bodo zato sicer skromni prostori ob Prešernovi ulici vendar dovolj primerni.

Poleg že omenjenih obnovitvenih in preureditvenih del v pritličju ljubljanske glavne pošte bodo za druga nadstropja, tako da bo vsa notranost in vključno z že prenovljeno zunanostjo in tudi dovolj reprezentativna, kakršna mora biti v tako važnem državnem uradu, ki ga dnevno obišče na tisoče strank.

Ljubljana, 16. oktobra
Zunanost poštne palače je že prenovljena in je središče ljubljanske s tem veliko pridobilo. Prej temno in neprijetno poslopije glavne ljubljanske pošte je dobilo prijazen obraz in se je s tem nekako enakovredno uvrstilo med svoja dva pomsoseda — palači Bate in hotela Slova. Če bi bilo poštno poslopije dvignjeno za še eno nadstropje, kakor so svoječasno že določali nekakšni načrti, bi bila enakovrednost s sosednjino popolna.

Te dni preurejajo tudi notranje prostore poštne palače. Najprej bodo vsi notranji prebivalci in sta zdaj na vrsti sprednji nizki in drugi visoki vestibul. Doslej sta bila oba neugledna in temna, da se je človek v teh prostorih kar neprijetno počutil, tujci pa so se z začudenjem izpraševali, ali je to res notranost glavne pošte največjega slovenskega mesta? Obnovitveno delo v vestibulu bo kmalu končano, tako da bo dostop do vseh poštarnih prostorov, ki je bil zdaj nekaj dni ovršan, spet prost.

Poleg obnovitvenih del — doslej je v vsem poslopiju ljubljanske glavne pošte sodoben in moderen le oddelek za denarni

promet v I. nadstropju — bo na vrsti tudi notranja preureditev posameznih oddelkov, ki so jo že začeli izvrševati. Oddelek poštnih predalov, ki je bil doslej stisnjen v temnem kot, da so se imetniki poštnih predalov zjutraj morali neprijetno dremati, so že preselili na dostopnejši prostor, kjer sta bila doslej oddelka za prodajo poštnih znamk in drugih vrednotnic in za oddajo priporočenih pošiljk. Preseljeni oddelek poštnih predalov še sicer ni povsem urejen, vendar pa se bo tudi to zgodilo v kratkih dneh, tako da bodo njihovi imetniki popolnoma zadovoljni.

V dosedanjih oddelkih poštnih predalov se bo vseil brzojavni urad ljubljanske glavne pošte, ki je imel doslej najslabše in najneprimernejše, pa tudi najmanj reprezentativne prostore z vhodom iz Prešernove ulice, kjer je bila tudi medkrajevna in krajevna telefonska govorilnica z zastarelimi telefonskimi kabinami, z zelo pomankljivo razsvetljavo in s še bolj pomankljivo čakalnico v obliki ene same, v umazan in mračen kot potisnjene klopi. Brzojavni urad naše glavne pošte bo v sedanjem oddelku poštnih predalov vseljal ko imel primernejše, pa tudi reprezentativ-

obenem videl kos jantarja, čeprav tega morda ni slutil.
Pa tudi sicer je brnska razstava zelo zanimiva. Razstavljena je med drugim debela zelena ogrlica, ki so jo nosili kitajski dostojanstveniki pri velikih svečanostih, dalje egiptski okraski iz jantarja, podobni po svoji obliki v Egiptu svetemu hrošču skarabeu, dalje rdeča verižica stare vojne kaste samurajev in še mnoge druge zanimivosti.

Kako se odvadimo kaditi

Mnogi strastni kadilci mislijo, da se sploh ni mogoče odvaditi kaj. To naziranje je pa zmotno, saj imamo celo vrsto ljudi, ki so bili strastni kadilci, pa so se odvadili kaditi tako, da jim niti na misel ne pride več, da bi vzeli v usta cigareto ali cigaro. Vse je odvisno od kadilčeve volje. Zdravniki pravijo, da je skoraj boljše nehati kaditi kakor kaj omejiti. Če se namreč omejimo v kaj, nam začne cigarete dišati še bolj. Tako se kadilec ne

more premagati in polagoma pride zopet na staro število cigaret. Kaja nima neposrednih znakov odvade. To, na kar se kadilci pritožujejo, namreč da postanejo nervozni in nemirni, če neha kaditi, je bolj posledica izpremenjenega načina življenja, čigar nujni sestavni del je postala kaja, kakor pa pogrešana porcija nikotina.

Pri kajki deluje cela vrsta mišic, zlasti ustna duplina in ustnice, in tako postane nekakšen pegojni refleks, da prižge človek ob določenem času cigareto ali cigaro. Če tega ne stori, se ne počuti dobro. Zato si pomagajo nekateri strastni kadilci, da kako drugače zaposlijo ustno duplino, bodisi z bomboni ali pa z mentolno cigareto. Posebno mentolna cigareta je zelo priljubljena med strastnimi kadilci, ki bi se radi odvadili kaj. Kaditi se laže omejiti. Stara metoda raztopine argenti nitrati, po kateri dobi človek v ustih odpor do tobačnega dima, navadno odpove in le izjemoma doseže svoj cilj. Kaditi se laže odvadimo med delom kakor pa med odmorom ali oddihom, ko je centralno živčevje manj zaposleno. Mnoge pa seveda zavajajo h kajki dolgočasje.

Teža telesa in dolgotrajno življenje

Suhi ljudje dočkajo v splošnem višjo starost kakor debeli

Znanost se vedno znova prizadeva pojasniti skrivnosti človeškega telesa. Posebno zanimivo poglavje je rast nohtov na prstih in las, katerim posvečajo učnjaki v zadnjem času veliko pozornost. Konstruirali so poseben aparat, tako zvani diomikrometer, s katerim mikroskopsko merijo lase in nohte, in sicer do stotinke milimetra točno in dognali so, da ne rasto lasje in nohti vedno enako, temveč da je v njihovi rasti čez dan velika razlika. Noht zdravega človeka srednjih let je zrastle v 12 urah za 0,4 mm. Rast v eni uri je pa kolebala med 0,002 in 0,006 mm. Najbolj je zrastle noht med 11. in 12. uro, popoldne manj, ponoči pa še najmanj.

Rast las so učnjaki opazovali v bližini senc pod posebnim drobnopozlom. V ta namen mora glava premakniti mirovati, da ni mogoče nobeno premikanje. Vsako uro so opazovali lase pod mikroskopom tri minute. Izkazalo se je, da tudi lasje ponoči zelo malo zrasto. Dočim zrasto čez dan povprečno za 0,008 mm na uro, zrasto ponoči samo 0,002 mm. Najhitreje rasto okrog 10. ure dopoldne, potem pa zopet počasneje, a med 4. in 6. uro popoldne se rast zopet pospeši. Pri tem je zanimiva ugotovitev, da lahko z električnim in mehaničnim draženjem za nekaj časa znatno po-

spešimo, da pa rasto lasje potem tem počasneje, tako da z draženjem rasti las v enem dnevu ne povečamo.

Učnjaki se zadnje čase zanimajo tudi za zvezo med težo človeškega telesa in dolgotrajno življenje. Ali dožive višjo starost debeli ali suhi ljudje? Na to vprašanje naj bi odgovorila znanost. Poskus so napravili na miškah. Krmili so jih z mlekom in belim kruhom ter jih razdelili v dve skupini — v debele in suhe, potem so pa vse poskusne živali zastrupili z bakterijskim strupom in sicer s toksinom, ki povzroča otrpnenje. Izkazalo se je, da je umrljivost debelih miši znatno večja kakor suhih. Tudi poskusi z alkoholom so pokazali iste rezultate. To se ujema tudi s statistiko zavarovalnic, ki kaže, da je umrljivost debelih ljudi skoraj pri vseh boleznih večja kakor suhih. Tako podleže sladkorni boleznij en suh človek, pet ljudi navadne teže in 20 debelih. Od 10 suhih ljudi v starosti 30 let, jih dočeka 9 starost 60 let, od 10 debelih pa samo šest. Trije suhi so dočakali celo starost 80 let, med debelimi pa samo eden. Seveda iz tega ne smemo sklepati, da dočkajo vsi suhi ljudje razmeroma visoko starost, kajti pri tem igra važna vloga tudi konstitucija človeškega telesa.

Dvorni svetnik Julij Polec

Ljubljana, 16. oktobra
Iz Kamnika je pripeljal žalostna vest, da je tam v torko preminul eden najstarejših in najuglednejših Kamničanov, dvorni svetnik Julij Polec. Rojen Ljubljancem je pokojni Polec končal gimnazijo v Ljubljani in dovršil pravne študije na Dunaju, nato pa nastopil svoje prvo službeno mesto kot avskultant pri ljubljanskem sodišču. Kot sodni pristav je pozneje služboval v Logatcu in Kamniku, kot okrajni sodnik pa na Brdu in spet v Kamniku. Iz Kamnika je bil pozneje premeščen v Ljubljano, kjer je pri delnem sodišču služboval kot sodni svetnik in sodne nadsvetnik. Kot predsednik kazenskega senata je v politično zelo razburkanem času pokazal svojo močnatost in značaj.

Leta 1911. je pokojni dvorni svetnik Polec odšel v zasluženi pokoj, po prevratu pa se je preselil v Kamnik k svojemu sinu zdravniku, kjer je preživel vsa leta do svoje smrti in kjer je kmalu postal eden najbolj uglednih in priljubljenih meščanov.

Pokojni Polec je že kot drugočlovek sklenil iskreno prijateljstvo s poznejšim pisateljem Jankom Kersnikom in je vzpodbudaje vplival na njegovo pisateljsko delovanje. Ko je bil leta 1873. zaplenjen »Slovenski Narod«, ker je objavil Kersnikovo »Muhasto pismo«, je mladi pisatelj izgubil pogum in je šele na Polčevo priporočilo nadaljeval z duhovitimi nedeljskimi pismi, ki so vzbujala največjo pozornost pri vseh čitateljih »Slovenskega Naroda«. Dve leti pozneje je pokojni Polec pripadal družbi »Omegovcevi«, ki so bili v njej še dr. Skofič, poznejši notar Križman in Kersnik. Člani te družbe so napisali veliko število ostrih člankov za Jurčičev »Slovenski Narod« in razpravljali o vseh važnih vprašanjih tedanjega slovenskega javnega življenja.

Za časa svojega bivanja v Kamniku, ko je opravljal svojo prvo sodno službo, se je oženil z gospo Ano, hčerko uglednega kam-

niškega trgovca Podrekarja, ki je že davno umrla. Z njo je vzorno vzgojil dva sina, in sicer zdravnika dr. Julija ter našega po-

pularnega pravnega zgodovinarja in vseučiliškega profesorja, akademika dr. Janka Polca.

Slovenska javnost, ki je pokojnega dvornega svetnika Polca predobro poznala, mu bo ohranila trajen časten spomin, obema sinovoma pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Nova zvezda

Nedavno je dr. Kuiper, ki deluje na astronomskem observatoriju v Macdonaldu, objavil, da je našel novo zvezdo v vrsti redkih »Belih pritiklavcev«, ki imajo iz-

redno veliko gostoto, milijonkrat večjo od vode. Zvezdo je našel v Labodjem ozvezdju v bližini Malega medveda. Zvezda je dobila označko Ross 198 in je po velikosti 15. v svoji vrsti. Opaziti jo je mogoče le z največjimi teleskopi.

Rop v zmoti

Nekemu poštenemu mladeniču se je v Madridu zgodilo nekaj skoro neverjetnega. Ko se je okoli druge ure ponoči vračal domov, ga je ustavljal neznanec in zagrabil za prsi. Zamrmal je nekaj besed in odšel. Fantu se je zdelo to sumljivo, potipal je po žepih in presenečen ugotovil, da sta mu zmanjkali zlata verižica in ura.

Stekel je za neznanecem. Ko ga je dohitel, je potegnil iz žepa revolver in zaklical: »Vrni mi uro in verižico, sicer te ustrelim!« Neznanec se je ustrašil in izročil mladeniču oboje. Lahko si pa mislimo mladeničevo presenečenje, ko se je vrnil domov in našel na mizici svojo uro in verižico, ki ju je pozablil od odhoda v zvezi s seboj. Ne da bi hotel, je oropal neznanca, in tako romotoma postal zločinec.

Jantar

gre po vsem svetu

Jantar gre in je šel po vsem svetu. Skozi stoletja, da lahko rečemo tisočletja, ravnajo skoraj vsi kulturni narodi na svetu z jantanjem kot draguljem, talismanom ali pa ga uporabljajo celo kot plačilno sredstvo. Jantar imenujejo nekateri tudi »zlato severa«. V Brnu imajo zanimivo razstavo jantarja, na kateri se vidijo krasne verižice iz zakladnic indijskih knezov, zelo originalne ogrlice iz jantarjev, debelih kakor krompir, natakanih na vrvičah z ovinjanim papirjem, kakor jih nosijo kot okrasek na svečanostih afriški narodi. Zlasti veliko pozornost vzbujajo na razstavi mohamedanski rožnenci iz jantarja. Kakor v starih časih, že od ustanovitve mohamedanske vere gre jantar v obliki biserov tudi zdaj v Orient tja do Azije, kjer izdelujejo iz njega rožnence. Kdor je videl kdaj v Egiptu ali v Turčiji kako sučevo pravoverni mohamedani s prsti rožnence in na vrvice nanizane bisere, je

General Putzolu †

Genova, 16. okt. s. V noči na sredo je umrl general Josip Putzolu, ki je užival v Genovi velike simpatije spriču svojih velikih vojaških in fašističnih vrlin. General Putzolu se je udeležil dveh vojn, vojne leta 1912. v Libiji in nato še svetovne vojne. Zaradi pridobljenih vojaških zaslug na vojnem polju je napredoval in si pridobil tudi mnogo odlikovanj. Od vsega početka se je priključil fašističnemu pokretu ter je zanj mnogo storil.

36 m dolgi nohti

Le malo jih je, ki vedo, da zrastejo človeški nohti vsakih 10 dni povprečno za 1 mm. Ko bi nohtov ne obrezovali, bi zrastle v 50 letih 36 m dolgi. Kakor pripovedujejo, je bila v starodavnih časih na Kitajskem navada, da so si ugledni možje pustili rasti izredno dolge nohte.

Bogati kitajski upravni uradniki so nosili nohte dolge nekaj metrov, kar je bil znak njih visokega položaja in velikega premoženja. Ker so vsa dela opravljali številni sužnji, tam bogatašev ni bilo treba ganiti niti s prstom in so si lahko dovoljevali tako dolge nohte. Da so se lahko nohti neovirano razvijali, so jih zavijali v svileno tkanino.

Prebivalstvo zemlje

Število prebivalstva naše zemlje se je v zadnjih 30 letih zelo povečalo. Leta 1910 je živelo na svetu okrog 1620 milijonov ljudi, zdaj jih je pa že 2175 milijonov. To je v prvi vrsti posledica napredka medicine in higijene. Ljudje pa niso po svetu razdeljeni enakomerno. V Aziji jih živi razdeljeni enakomerno. V Aziji jih živi 1196, v Evropi 581, v Ameriki 377, v Afriki 160,6, v Avstraliji 10,8 milijona. 80% prebivalstva naše zemlje živi na severni poluti, dočim pokriva južno poluto večina morje. Če bi stalo vseh 2.175.000.000 prebivalcev zemlje tesno skupaj, bi jim zadostovalo toliko prostora, kakor ga zavzema Bodensko jezero.

Največja norveška zlata riba poginla

V vrtnem bazenu nekoga sandfjordskega hotela je poginila oni dan največja norveška zlata riba. Pred leti so jo kupili kot navadno zlato ribico in jo spustili v bazen. Jela je pa rasti in postajala je čim dalje večja. Zdaj je tehtala blizu pol kilograma; dolga je bila 22, široka 5, visoka pa 10 cm. Najprej so jo krmili z ikrami, pozneje pa s kruhom. Vzrok njene smrti ni znan. Najbrže je bila že predebelja. Imela je namreč že toliko masti, da se ni mogla več držati pod vodo, ker jo je mast preveč potiskala na površje.

Skriti zlati zakladi

Neki nemški znanstvenik je objavil te dni seznam največjih skritih zakladov, o katerih je znano, da obstojajo, a jih še nihče ni našel. Prvi tak zaklad je pripadal Aztekom. Druga je skrila morski ropar Stortebecker verjetno na otoku Rujan. Tretji zaklad je pripadal Napoleonu. Skrili so ga med vojnim pohodom velikega Korzičana proti Rusiji nekje v bližini Berezine. Poslednji tak zaklad, ki je štel 100 zabojev zlata in je pripadal burški republikli, je njen zadnji predsednik oče Krüger med vojno z Anglijo skrila nekje na Nizozemskem.

Čuden morski pes

Te dni je bil objavljen prvi opis nove vrste morske zveri, ki pa na njej očitno ni nič zverinskega. Dobil je znanstveno ime istius brazilensis. Ta morski pes živi v tropskih vodah. Zanimivo je, da je na zunaj živorce obarve in da na trebušni strani fosforescira. Ta lastnost je pri njem stalna in zver fosforescira še nekaj dni po smrti. V žrelu ima 20 vrst zobov, doslej pa še nikogar ni napadla, ne nadlegovala, marveč je vsakokrat naglo zbežala, kadar koli se ji je približalo kaj neznanega.

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman

Glas, s katerim je izgovoril te besede, me je nekoliko zbegal... Ali je kaj slutil? Ne, to je bilo izključeno... moj izpad je bil predobro zasnovan. In vendar me je nekaj vznemirjalo. Pustil sem bil bankovce miss Mellisovi v svoji sobi, toda kovanci so bili v dveh žepih mojega telovnika in ob vsaki najmanjši kretnji so zažvenketali. Zato sem si prizadeval ostati miren.

— No, torej, — je dejal Allan Dickson, — vi ste spali, kakor pravite, ko je vstopil ta mož v sobo, kjer zdaj stojimo.

— Da, gospod, — je odgovorila miss Mellisova. — Res sem spala, kajti moje delo tu je zelo naporno in ko nastane večer...

— In vendar ste ga lahko opazili? — Oh! Da, gospod... Videla sem ga, kakor vidim zdaj vas in groza me obide, če se le spomnim tega prizora.

— Pomirite se, saj veste, da se vam zdaj ni treba ničesar več bati. No, opišite mi ga malo.

— Oh, bilo je nekaj groznega, fantastičnega, satanskega... Če bi bila praznoverna, bi verjela, da je bil sam satan, ki je vdril to noč k meni.

— To ni opis. Govorite jasneje, prosim.

— No, torej: Imel je grozen rdeč obraz in njegove oči so bile kakor dve črni luknji v glavi. Lase in brado je imel črne in kodrate, kakor zamorec.

— Kako je bil pa oblečen? — Tako čudno: Imel je suknič iz progastega blaga — kakor harlekinov jopič.

— Ali je kaj govoril s vami? — Ne, gospod. Motril me je z groznimi očmi, ki so žarele kakor oči stekle mačke.

— Ali ima ta hiša dva izhoda? — Ne, gospod, samo enega.

— Torej je zločinec še vedno tu, kajti mi smo že od osmih zjutraj na ulici, pa nismo videli nikogar, ki bi bil prišel iz te hiše.

— Toda ta mož je moral gotovo priti skozi vrata, — je menila miss Mellisova.

— Torej pred osmo... Pa tudi to ne bo držalo, kajti policijski agent, ki sem ga postavil na stražo pred vašo hišo, ni videl razen stare dame in služkinje nikogar, ki bi bil prišel v to hišo.

— Stara dama je moja najmnica iz drugega nadstropja... Služkinja je pa tu.

— Torej ni bilo nobenega možkega. Iz tega moram sklepati, da je bil napadalec v vaši hiši že delj časa.

Proti svoji volji sem občudoval neupogljivo detektivno logiko in začelo me je resno skrbeti, kaj bo z menoj.

Zdaj pa zdaj se je detektiv ozri name, kakor da bi hotel zvedeti za moje mnenje, jaz sem pa samo

kimal z glavo.

— Kje je bila vrečica, ki vam je bila ukradena? — je nadaljeval Dickson svoje zaslisevanje.

— Tu, — je odgovorila miss Mellisova in pokazala na predalček svoje pisalne mize.

— Ali je vedel kdo, da jo spravljate navadno v ta predalček?

— Moji najmniki so to lahko vedeli.

Allan Dickson se je obrnil k meni, toda to me ni moglo zbegati. Vendar sem bil pa v veliki zadregi.

Kar je detektiv vprašal:

— Koliko imate najmnikov? — Pet, gospod... staro damo, ki ste jo že videli, častnika, ki se mudi zdaj v okolici Londona, hromelega zabeznika, ki nikoli ne zapusti svoje sobe, in pa tu pridučnega gospoda Pipea ter njegovo soprogo... miss Edito.

Allan Dickson je za hip obmolknil, potlej je pa uprl vame svoje sive, na jeklo spominjajoče oči in me vprašal:

— Kaj mislite o tem, gospod Pipe?

— Če hočete vedeti za moje mnenje, mislim prav tako kakor vi, da je bil zločinec skrit tu v hiši, — sem odgovoril. — Sicer se mi je pa zdelo, ko sem večerjal v svoji sobi, da slišim korake po stopnicah.

— Ah, vidite, — je dejal detektiv. — Zločinec je gotovo bil v hiši.

— Kaj, ko bi bil ta hromi zasebnik zločinec? — sem zašepetal Allanu Dicksonu. — Večkrat se je že pripetilo, da so hromi simulirali bolezen, da bi spejljali policijo na napačno sled.

— Morda, toda... za ta trenutek ne vidim možnosti nobenega poskusa v tej smeri... Jutri zjutraj se pomenim z njim in mislim, gospod Pipe, da mi boste lahko storili pri tem veliko uslugo. Ali bi se hoteli malo pomeniti z menoj med štirimi očmi?

— V veseljem, toda kje?

— V vaši sobi, če vam je prav.

— Seveda mi je. Toda dovolite, da obvestim o tem svojo ženo. Ona najbrže še spi in razumeli boste...

— Da, seveda, — to se razume samo po sebi.

Odhitel sem po stopnicah gori in razumljivo je, da sem bil zelo razburjen. Zdelo se mi je, da sem že izgubljen.

Dicksonova molčetoš in razgovor, ki ga je hotel imeti z menoj — to se ni dalo razlagati kot nekaj samo ob sebi umevnega. Dicksonu sem se zdel očitno sumljiv in najbrže je mislil, da bo našel v moji sobi dokaze ali vsaj indicie, ki bi mu omogočili razkrinkati me kot zločince. V tistem hipu sem bil pripravljen na vse, tudi na skok iz tretjega nadstropja na ulico.

— Kaj ti pa je, Edgar? — je vprašala Edita vdelič me tako razburjenega.

— Nič, nič... ah, nisem storil prav, da sem priškočil na pomoč tej stari šemi Mellisovi. Neki detektiv jo je zaslislal — saj veste, tisti gospod, ki sva ga srečala na policiji. — In zdaj pride sem, da se pomenim z menoj. — Zagrnji zavese, da bi te ne videl ta mož v postelji.